Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.00 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 89 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Balandžio-April 15, 1943 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXIII. Dienraščio XXV

KRISLAI

Dešimto Nuošimčio Neužtenka.
Antrasis Frontas Bus Atidarytas.
Keistas Atvirukas.
Pirmiau LDS Vice-prezidentas, paskui Master Saržentas.
Rašo **R. MIZARA**

Carnegie Hall'ė, "kaip akis," pilnutėlė žmonių. Didžiulė jos estrada užimta militarinių dūdų orkestru. Dekoracijos marginamos milžiniškais tankais ir bomberiais. Ložose sėdi sukviestieji diplomatai—Jungtinių Tautų konsulai bei jų štabai. Visas reginys labai imponuojąs—kas nors jame nepaprasto.

Ir buvo nepaprasto. **Nes tai buvo vakaras Antrajai Karo Paskolai pradėti.**

Tai buvo pirmadienį.

Vyriausias vakaro kalbėtojas—šalies iždinės galva, iždo sekretorius Henry Morgenthau, Jr.

—Antrasis frontas nėra jokia militarinė paslaptis,—sako jis.**—Dabar mes patys jau galime užduoti priešui kelis smūgius; ir aš jums pažadu, jog tai bus smūgiai, kurie sukrės naciškąją Vokietiją iki pačių josios supuvusių, kruvinų pagrindų . . .**

Bet tam reikalingi ginklai, —kasdien vis jų reikia daugiau ir daugiau. Ginklams gamintis, privalome turėti pinigų. Štai kam Dėdė Samas reikalauja, kad kiekvienas šio krašto gyventojas, sveikas ir dirbąs gyventojas, pirktų karo bonus .

Antrajai karo paskolai reikia sukelti $13,000,000,000 per tris savaites. Apie penkis bilijonus dolerių vertės bonų supirks bankai; 8 bilijonai liekasi supirkti žmonėms.

Mr. Morgenthau ragina kiekvieną įvesdinti į karo bonus **daugiau,** kaip 10 nuoš. savo įeigų.

Iš viso šiemet, pabrėžia Mr. Morgenthau, vyriausybė turės suskolinti nemažiau 70 bilijonų dolerių karui vesti. Iš tų pinigų, aišku, bus finansuojamos ir **lend-lease** reikmenys, teikiamos mūsų talkininkams.

Suma atrodo astronomiška, bet ji teks mums sukelti, nes mes esame pasiryžę priešą sumušti. Be ginklų, be tankų, be bomberių to negi padarysi.

Vienas asmuo rašo mums iš South Bostono atviruką, kuriame jis šitaip byloja:

"Girdėjome, kad apie dešimts advokatų yra susidėmėję paliktuoju Jurgio Gegužio testamentu. Mes irgi esame susidėmėję, bet ne tam, kad tikėtumės ką nors iš jo palikimo gauti. Mes taipgi girdėjome, kad neužilgo teisme būsiąs padarytas paliktojo testamento tyrinėjimas. Norėtume, kad jūs parašytumėt apie tai Laisvėje . . ."

Atviruko autorius turėtų tuojau, kai tyrinėjimas įvyks, sužinoti apie jo pasekmes ir parašyti mūsų dienraščiui.

Buvęs LDS vice-prezidentas, **Antanas Vasaris,** rašo iš Afrikos. Jis jau yra **Master saržentas!** Tąjį laipsnį jis pasiekė savo gabumu, sumanumu ir tinkamu užsilaikymu.

Kitas buvusis LDS Centro Valdybos narys—**Antanas Litvinas** dabar Texas valstijoje.

Tiek daug dabar LDS veikėjų tarnauja Dėdės Samo ginkluotose jėgose. Ir kiekvienas jų, kai rašo atviruką ar laišką, vis klausia: **Kaipgi stovi LDS reikalai?**

LDS reikalai gerame stovyj. Lietuvių Darbininkų Susivienijimas šiuo metu veda kampaniją naujiems nariams gauti.

Vajun turėtų stoti kiekvienas narys. Kai mūsų veikėjai sugrįš iš karo po pergalės, jie turi surasti organizaciją kur kas didesnę, negu ją paliko, išvykdami kariauti.

AMERIKOS LĖKTUVAI SUNAIKINO 73 AŠIES ORLAIVIUS

GEN. MacARTHUR ĮSPĖJA PRIEŠ JAPONŲ ATAKĄ

Australija. — Gen. MacArthur įspėjo, kad japonai ruošia dideles jėgas atakoms Australijos srityje iš oro, jūroje ir ant žemės. — Skaičiuojama, kad 200,000 japonų susibūrę į salas ties Australija.

Japonų Generolas Grąsina, kad Fašistai iš Oro Atakuosią Ameriką

Japonijos generolas Saito skelbė per radiją, kad japonai ir jų sąjungininkai padarę galutinus pasiruošimus iš oro bombarduot pačias Jungtines Valstijas.

Gen. Saito yra japonų karo žinių biuro galva.

Talkininkų Lakūnai Krikdo Nacių Valdinę Mašineriją

Stockholm, Šved. — Atkeleiviai iš Vokietijos sako, kad talkininkų oro bombos suardė įvairius valdiškus nacių centrus ir padarė tokią betvarkę, kad hitlerininkai negalį sužiūrėti ir aprūpinti patalpomis ar maistu dešimtis tūkstančių vokiečių, padarytų benamiais bei pabėgėliais per talkininkų atakas iš oro.

Stokuoja medžiagų ir darbininkų pataisymams net pačiame Berlyne. Vien čia, sakoma, buvę užmušta oro bombomis 2,500 vokiečių praeitą mėnesį, o sužeista kelis kartus daugiau. Ligoninės sužeistiem yra įrengtos priemenėse, nes neužtenka patalpų.

Anglų Lakūnai Pliekė Vokietiją ir Italiją

London, bal. 14. — Anglijos bombanešiai atakavo karinius taikinius šiaurvakarinėje Vokietijoje ir fašistų karo laivyno stovyklą Spezią, šiaurinėje Italijoje. Negrįžo trys anglų lėktuvai.

Anglų orlaiviai taipgi kartotinai atakavo Messiną ir Palermo Italijos saloj Sicilijoj.

PATYS PRIEŠAI NEŽINOJO, KAD NUSKANDINO ANGLŲ LAIVĄ

London. — Tik dabar paskelbta, jog pernai fašistai nuskandino Anglijos laivą Medway Viduržemio Jūroje. Tai buvo 14,650 tonų laivas, teikęs reikmenis anglų submarinam.

Anglai taip ilgai nepranešė žinios apie to laivo žuvimą todėl, kad iš visko matyt, jog priešai patys nežinojo apie jo nuskandinimą, kaip teigia dabartinis anglų pranešimas.

Omaha, Nebr. — Ištvinus Missouri upė apsėmė didelę lėktuvų stotį.

Anglai, Amerikiečiai ir Francūzai Šturmuoja Nacius Tunisijos Kampe

Šiaur. Afrika, bal. 14. — Anglų Aštuntoji armija dasigrūmė iki svarbiausių Ašies apsigynimo linijų, Enfidaville kalnų virtinėje, ir šturmuoja ten vokiečius ir italus. Amerikiečiai ir francūzai sekmingai atakuoja Rommelio fašistus šonan iš pietų vakarų.

Smarkiausi mūšiai siaučia Enfidaville srityje, 50 mylių į pietus nuo Tunisijos sostinės, Tuniso.

(Alžyro radijas neoficialiai pranešė, kad talkininkai jau užėmę Enfidaville.)

Francūzai paėmė dar kai kurias aukštumas į vakarus nuo anglų pozicijų šioje apygardoje.

Pirmoji anglų armija šturmavo ir užėmė daugiau aptvirtintų kalvų Medjez - el - Bab srityje, 43 mylios į vakarų pietus nuo Tuniso.

Amerikiečių ir anglų orlaiviai be atlaidos, dieną ir naktį, bombarduoja ir apšaudo vokiečius, italus, jų susisiekimus ir bet kokius įrengimus siaurame Tunisijos kampe, į kurį suvaryti priešai.

SUNAIKINTA 84 AŠIES LĖKTUVAI

Amerikos lėktuvai, atakuodami priešus italų saloj Sicilijoj sunaikino 73 Ašies lėktuvus pačiose jų stovyklose ir per kautynes ore. Anglai nušovė 11 priešų lėktuvų. Talkininkai gi toje srityje netekę tiktai trijų lėktuvų.

Amerikiečių Lakūnai Kartotinai Atakavo Neapolį ir Kitus Priešų Punktus

Amerikos Oficialiai Pranešimai

CAIRO, Egiptas, bal. 13. — Jungtinių Valstijų oro jėgų pranešimas:

Mūsų bombanešiai Liberatoriai atakavo Neapolio uostą (Italijoj) dienos laiku sekmadienį. Buvo pastebėta pataikymai į Vittorio Emmanuele prieplauką ir arti laivastatyklų.

Priešų lėktuvai kovotojai pastojo kelią mūsų lėktuvams; buvo sunaikinta trys priešų lėktuvai, bet, turbūt, ir dar penki sunaikinta.

Mūsų bombanešiai Liberatoriai taip pat atakavo Neapolio miestą, Consenzą, Crotonę ir Pizzo vakar, balandžio 12 d. Tiršti debesiai neleido pastebėt, kokių

(Tąsa 5-tam pusl.)

PO FAŠISTŲ NUŠLAVIMO TUNISIJOJ, TALKININKAI ĮSIVERŠIA EUROPON

Washington. — Karo vice-sekretorius R. P. Patterson, kalbėdamas kongreso komisijai kariniais reikalais, sakė, kad anglai ir amerikiečiai Tunisijoj tikrai "suvarys nacius ir italus į Viduržemio Jūrą, arba privers juos pasiduoti." Tačiaus Pattersonas įspėjo, jog "kova bus dar karti ir turėsime didelių nuostolių, kol karą laimėsime" kitose srityse, ypač Ašies užimtuose plotuose Europoj ir Tolimuose Rytuose."Reikės įtempt visas mūsų šalies pastangas, kad laimėt galutinąją pergalę," sakė Pattersonas.

Per Viduržemio Jūrą Talkininkai Įsiveršią Europon.

Kai talkininkai išvys Ašį iš Tunisijos, jie turės "apvalyt Viduržemio Jūrą," pareiškė Frank Knox, Amerikos laivyno sekretorius, bet jis neatsakė į laikraščių reporterių klausimą, ar tada amerikiečiai ir anglai pirmiausiai užpuls Italiją ar nacių užimtus Europos kraštus, kurie sueina su ta jūra.

Washingtone politiniai stebėtojai kalba apie ateinančius didžius mūšius prieš vokiečius ir italus Europos žemyne.

Tunisija Davus Ašiai Laiko Apsidrūtint

Berne, Šveic. — Berlyno ir Romos radijai tvirtino, kad vokiečiai ir italai, taip ilgai atremdami anglus ir amerikiečius Tunisijoj, laimėję gana laiko galingai aptvirtint savo pajūrius prieš talkininkų įsiveržimą. Sako, kad Ašis turinti Tunisijoj stiprių jėgų dar gana ilgai ten sulaikyti anglus - amerikiečius ir juo geriau apsidrūtint Europoj.

Tucson, Ariz. — Sudužus amerikiniam bombanešiui, žuvo visi 10 lakūnų.

FRANCŪZAI PAĖMĖ NELAISVĖN 1,000 FAŠISTŲ

Šiaur. Afrika. — Francūzų kariuomenė atėmė iš italų ir vokiečių faktinai visą Grand Dorsal kalnyną į šiaurvakarius nuo Kairouano, viduriniai - pietinėje Tunisijoje ir paėmė nelaisvėn apie 1,000 vokiečių ir italų.

Sovietai Išdaužė Smarkias Nacių Atakas Leningrado Fronte

London, bal. 14. — Vokiečiai pasmarkino atakas prieš Raudonąją Armiją Leningrado-Volchovo fronte. Sovietiniai kovotojai atmetė atgal visus nacių puolimus, padarydami priešam didelių nuostolių. — Vien tik pirmadienį raudonarmiečiai nušlavė virš 2,000 hitlerininkų toje srityje.

United Press numato, kad vokiečiai stengsis iš naujo visomis pusėmis užblokuot Leningradą.

Užėmė Aptvirtintas Nacių Pozicijas

Smolensko apygardoj sovietinė kariuomenė perėjo per vieną upę ir užėmė nacių aptvirtintas pozicijas. Balaklejos srityj, į pietus nuo Charkovo, raudonarmiečiai šturmu paėmė vokiečių apkasus.

Vakarinio Kaukazo fronte Sovietai nušovė žemyn 25 priešų lėktuvus iš tų, kurie bombardavo Krasnodarą.

Menama, jog kaip vokiečiai, taip ir Sovietai rengiasi naujiem didiem karo veiksmam.

Karo Darbų Taryba Sulaiko Algų Pataisymą

Washington, bal. 14. — Valdiška Karo Darbų Taryba atmetė 10 tūkstančių reikalavimų pridėti darbininkam algų, kur jie negana gauna, atsižiūrint į gyvenimo pabrangimą.

Pranešama, kad ši taryba 60 nuošimčių numušė ir kai kuriuos kitų įstaigų pripažintus darbininkam algų priedus.

International News Service numato, jog vyriausybė įsakys bent iki 40 centų valandai pakelt algas tiem, kurie nė tiek iki šiol negavo.

BUS NUMARINTAS NACIO PATRONAS AMERIKOJ

Detroit, Mich., bal. 14.— Federalis teisėjas Tuttle nusmerkė mirčia nubauti balandžio 27 d. vokietį Detroito biznierių Maxą Stephaną už tai, kad jis pernai priglaudė nacių lakūną, pabėgusį iš belaisvių stovyklos Kanadoj.

Sovietų Lėktuvai Daugiau Kaip per Dvi Valandas Bombardavo Karaliaučių

Sovietų Oficialiai Pranešimai

LONDON, bal. 13. — Specialis Maskvos radijo pranešimas:

Praeitą naktį sovietiniai lėktuvai atakavo Karaliaučių. Mūsų lakūnai per dvi valandas bombardavo karinius ir pramoninius taikinius.

Buvo pastebėta keli gaisrai ir sprogimai. Ypatingai daug nuostolių padaryta elektros stočiai-dirbyklai, amunicijos fabrikui, lėktuvų stovyklai, geležinkelių mazgui ir karinių reikmenų sandėliams. Gaisrai buvo matomi daugiau kaip per 60 mylių iš tolo.

Visi mūsų lėktuvai, apart dviejų, saugiai sugrįžo; dar tebejieškoma tų dviejų lėktuvų.

(Tąsa 5-tam pusl.)

Bijoma Gen. Franko Talkos Vokiečiams

Washington. — Čionaitiniai politikai nužiūri, jog Ispanijos diktatorius gen. Franko yra padaręs slaptą sutartį su Hitleriu, kad jeigu naciai maršuotų per Ispaniją atakuot anglus Gibraltare arba per Ispanišką Morokko užpult amerikiečius ir anglus iš užnugarės Šiaurinėje Afrikoje, tai Franko išvien su vokiečiais atakuotų talkininkus. —Ispanų Morokko sudaro pajūrio ruožtą ties Gibraltaru, o iš pietų šono sueina su Francūzų Morokko.

Teigiama, kad anglai ir amerikiečiai, turėdami pusę miliono kariuomenės Šiaurinėje Afrikoje, galėtų sukirst ir Franko - Hitlerio jėgas.

Neoficialiai pranešimai skelbia, kad į Ispanų Morokko prigužėjo daug vokiečių agentų.

Hitlerininkai Planuoja Maršuot per Ispaniją

Berne, Šveic.—New Yorko Times korespondentas iš čia telefonavo savo laikraščiui, jog atrodo, kad Hitleris planuoja per Ispaniją užpult anglus Gibraltare ir per Ispanų Morokko atakuot amerikiečius ir anglus Šiaurinėje Francūzų Afrikoje.

Per paskutines šešias savaites didelis skaičius nacių kariuomenės buvę permesta per Franciją į šiaurinį Ispanijos pasienį ir generolas Franko apžiūrinėjo savo tvirtumų linijas Pyrinėjų kalnuose.

(Bet Jungtinės Valstijos vis dar leidžia Ispanijai gabentis iš Amerikos didelius kiekius žibalo ir kitų reikmenų, kurių daugelis, suprantama, tenka Hitleriui ir Mussoliniui.)

AMERIKIEČIAI IR ANGLAI NEUŽILGO UŽKLUPSIĄ MUSSOLINĮ, SAKO BIDDLE

New York. — Jungtinių Valstijų generalis prokuroras Francis Biddle užreiškė, jog amerikiečių - anglų armija neužilgo įsiverš Italijon laisvint žmones nuo Mussolinio tironijos.

Biddle kalbėjo Italų - Amerikiečių Darbo Tarybos suruoštame minėjime 200 metų sukakties nuo Jeffersono gimimo. **Jis atsišaukė į įvairias Amerikos italų grupes, kad nesiniautų, nesipeštų tarp savęs, bet laikytųsi bendros visų amerikiečių tautinės vienybės kovoj prieš bendrąjį priešą — fašistų Ašį.**

Jungtinių Valstijų Aukščiausio Teismo teisėjas Wm. O. Douglas, tame susirinkime kalbėdamas, pareiškė, jog niekas taip nepažemino "laisvę mylinčių italų," kaip fašistiniai Italijos vadai, kurie "suvedė italus į partnerystę su barbariškais japonais ir išgamomis naciais."

Generalis prokuroras Biddle, tarp kitko, nurodė, kaip naciai, vejami atgal Rusijoj ir Afrikoj, statė italus saugoti vokiečių užnugarę. Tokiu būdu daug italų žuvo kaipo gelbėtojai hitlerininkų kailio.

Kiti kalbėtojai teigė, kad Italijos kareiviai, jūreiviai ir lakūnai pasiruošę sukilti prieš Mussolinį.

Tik 3 Lėktuvų Stotys Teliko Ašiai Tunisijoj

Šiaur. Afrika. — Anglų ir amerikiečių lakūnai ardė ir degino fašistų įrengimus Tunise ir Bizertėje, šiaurinėje Tunisijoj.

Talkininkai užėmė bei sunaikino visas vokiečių ir italų lėktuvų stovyklas apart trijų, o dabar pleškina ir šias paskutines Ašies orlaivių stovyklas.

Tunisijoj fašistam teliekа jau tik 4,900 ketvirtainių mylių plotas, apie tiek kaip Connecticut valstija.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President — Jos. Weiss
Secretary Treasurer — D. M. Sholl
Editor — Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.00
United States, six months	$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	$3.50
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Suvarė Į Ožio Ragą.

Britų ir amerikiečių laimėjimai Tunisijoj suvarė vokiečius ir italus, kaip sako tas lietuviškas posakis, į ožio ragą. Priešas sustumtas į mažytę Tunisijos sritį, — į šiaur-rytinę sritį, virš 2,000 ketvirtainių mylių didumo.

Kai šie žodžiai skaitytoją pasieks, gal būt mūsų jėgos jau belsis į Tuniso miesto duris.

Tiesa, toje nedidukėje srityje vietos kalnuotos. Priešas turi gamtinių tvirtumų. Bet—jo nelaimei—jis suspaustas. Jis negalės manevruoti, nes nėra vietos, perankšta. Jam sunku bus gauti visokių reikmenų, kurios tegalima pristatyti tik iš Sicilijos—oru arba vandeniu.

Mūsų jėgos ten didesnės, nepaisant, kaip jas imsi. Ten mes turime daugiau kariuomenės. Ten mes valdome orą. Ten aplinkui veikia Jungtinių Tautų karo laivai. Todėl viskas rodo, kad priešui, kuris, sakoma, dar vis turįs apie 200,000 kareivių, nebus lengva gintis. Iš oro, nuo vandens ir iš sausžemio jis bus atakuojamas, puolamas. Jis bus nuolatos, be pertraukos vaišinamas ugnimi ir švinu.

Be to, kaip sako pranešimai, priešo ir moralas sumenkėjo, nes jis mato, kad jam teks Tunisiją greit prakišti.

Žinoma, niekas nepasakyti, kaip greit Tunisija bus galutinai nuo priešo apvalyta. Gal ims savaitę, gal keletą: Reikia skaitytis su visokiais netikėtumais.

Kitas klausimas: Ką priešas darys? Ar jis bevelys susilaukti Stalingrado ar Dunkirko? Stalingrade, kaip žinia, vokiečiai buvo sunaikinti, o kurie nesunaikinti — iki vieno suimti į Sovietų nelaisvę.

Dunkirke, anglai, 1940 metais prispirti prie vandens, pajėgė pasišalinti laivais, paliekant visus ginklus vokiečiams.

Yra pranešimų, skelbiančių, būk vokiečiai jau pradėję savo "Dunkirką", — jie pradėję kai kuriuos svarbesnius kariuomenės dalinius gabenti į Siciliją. Kiek tame tiesos, sunku pasakyti.

Žinoma, priešas darys viską, kad išsigelbėti, kad savo kailį čielesnį išnešti. Bet mums atrodo: nepaisant, ką jis darys,— jis Tunisijos mūšius pralaimės.

Kiekvienam laisvę mylinčiam žmogui šiandien rūpi, kad tik greičiau būtų karinės operacijos Tunisijoj užbaigtos.

Kiekvienam rūpi, kad juo greičiau būtų atidarytas antrasis frontas Europoje. Nes tik ten bus pradėti duoti mirtini Hitlerio šaikai smūgiai. Nepaisant, kaip svarbios karinės operacijos Afrikoje, jos vis tebėra tik antraeilinės.

Krizio Konferencija

Praeitos savaitės pabaigoje Hitleris ir Mussolinis turėjo keturių dienų konferenciją.

Kai seniau tiedu zdraicos susitikdavo, būdavo prirašyta daugybė straipsnių, spekuliuojančių, ką jie kalbėjo, ką jie tarė. Silpnesnės tautos drebėdavo, bijodamos, ar tiedu kanibalai nebus nutarę jas praryti.

Šiuo tarpu mažai kas paiso, ką banditai tarė. Kiekvienam yra aišku, kad jų laukia pralaimėjimas. Kiekvienam aišku, kad Jungtinės Tautos karą laimės.

Yra spėjimų, būk Hitleris su Mussoliniu vyriausiai kalbėjosi, kaip apsisaugoti nuo antrojo fronto, nuo invazijos Europon iš vakarų. Galimas daiktas, kad jiedu tuo rūpinasi.

Kiti spėja, kad Hitleris ir Mussolinis nutarę jungti visas jėgas dar vienam bandymui, dideliam pasimojimui, ofensyvui ant Sovietų Sąjungos, tikint, jog antrojo fronto šiemet dar nebūsią.

Dar kiti mano, kad jiedu tarėsi daryti kokius nors žygius per Ispaniją arba per Turkiją.

Gali būti ir taip.

Bet jeigu Hitleris ir bandytų daryti ką nors Ispanijoj ar Turkijoj, tai tas jo žygis visvien reikštų tik defensyvinį žygį.

Iš Šveicarijos ateina žinių, kad Bulgarijoj verda neramumai. Laukiama visuotinos mobilizacijos. Spėjama, kad Bulgarija būsianti panaudota karui prieš Turkiją arba prieš Sovietų Sąjungą.

Iš kitos pusės, kiekvienam aišku, kad Bulgarijos liaudis yra labai pro-sovietinė, abejojama, ar Bulgarijos valdžia benorės ją naudoti karui prieš Tarybų Sąjungą. Turime atsiminti, kad Bulgarija iki šiol dar nedrįso paskelbti Sovietų Sąjungai karo, nors Amerikai ir Anglijai jį paskelbė!

Bulgaruose nuo seniai yra nusistatymas prieš Turkiją. Jeigu Hitleris bandytų pulti Turkiją, o per ją — Iraką ir Persiją, — gal jam ir pavyktų panaudoti bulgarus prieš turkus.

Bet gali būti ir kitaip. Gal Turkija ruošiasi nulipt nuo tvoros ir pradėti karą prieš fašistinę Ašį. Nepamirškime, kad tik nelabai senai Turkijos generolai lankėsi pas britus Afrikos fronte ir stebėjo mūšius, karines operacijas. Jie vilkėjo turkų militarinėmis uniformomis. Jie, vadinasi, nesislapstydami tą darė.

Ateina iš Turkijos žinių, kad šiomis dienomis apie 30 turkų karišķių važiuoja į Kairo kaž kokiai konferencijai. Tas viskas lemia negerą fašistinei Ašiai. Todėl galimas daiktas, kad Bulgarijoje jaučiamas sujudimas kaip tik dėl to, kad turkai judą, kad jie maną ką tokio pradėti.

Greita ateitis parodys, kaip bus. Bet ir čia turėkime galvoje tą faktą: juo greičiau bus atidarytas antrasis frontas Europoje, tuo greičiau į šipulius subyrės Hitlerio ir Mussolinio konferencijos planai; tuo lengviau bus galima gauti mūsų pusėn Turkiją, gal ir Švediją, kuri dar vis tarnauja fašistinei Ašiai.

Raudonosios Armijos kariai, suėmę 850 italų karo belaisvių, veda juos į užfrontę. Šitie belaisviai italai buvo suimti Šiaurės Kaukaze, netoli Novorossiisko, po to, kai visas nacių pulkas buvo nugalėtas ir ištaškytas.

Ar Bus Hitleriui Galas 1943 Metais?

Visiems šis klausimas svarbus. Visiems jis rūpi. Bet į jį atsakyti nelengva. Gali būti tiktai įvairios nuomonės, o pats gyvenimas gali visaip kitaip pagiedoti.

Iš Londono United Press korespondentas Harrison Salisbury rašo, kad ir ten šis klausimas yra plačiai diskusuojamas. Įvairios nuomonės remiamos jau gautais prityrimais šiame kare — prityrimais įvairiuose frontuose, ypatingai rytiniame fronte. Išvadas kiekvienas daro savotiškas.

Paimkime Afrikos frontą. Ką parodė patyrimai šiame fronte? Jie parodė, kad nelengva sumušti ir sunaikinti kad ir visai mažas priešo jėgas. Salisbury sako, kad iš tiesų tos jėgos labai mažos. Jis sako, kad Rommelis nėra niekados turėjęs Afrikoj daugiau jėgų, kaip 6 divizijas. Viso labo fašistinė Ašis Afrikoj teturi apie aštuonias divizijas. O žiūrėk, kiek laiko ir jėgų reikia toms divizijoms sunaikinti. Visi pripažįsta, kad talkininkų militarinės jėgos Afrikoje kur kas didesnės už Ašies jėgas. Talkininkai yra pastatę dvi ištisas armijas — Britanijos Pirmąją ir Aštuntąją armijas, Amerikos keturias divizijas tų dviejų armijų paramai, ir pagaliau Amerikos visa Penktoji armija, kuri laikoma strategiškam rezerve.

Šitos skaitlinės, pasak korespondento, labai įdomios ir svarbios, kuomet jas palyginame su visomis Ašies jėgomis, kurias mes turėsime sumušti ir sunaikinti. Ką gi reiškia tos aštuonios divizijos prieš kelius šimtus Ašies divizijų! O Ašis dar turi kelius šimtus divizijų. Dabar, sakoma, Vokietija ir Italija dar turi nuo 300 iki 350 divizijų, arba nuo 4,500,000 iki 6,000,000 karių. Be to, Ašis turi dar apie 50 divizijų, kurias sudaro suomiai, vengrai, rumunai ir kiti Ašies talkininkai.

Taipgi, pasak korespondento, spėjama, kad Ašis turi apie 200 divizijų arba apie 3,000,000 kareivių pasitikimui Anglijos ir Amerikos įsiveržimo Europon arba atidarymo antro fronto prieš Vokietiją.

Tai ir klausimas, kokias jėgas gali mesti prieš Ašį Jungtinės Tautos? Maždaug jau žinomos yra Raudonosios Armijos jėgos. Jos atlaiko rytinį frontą ir turi prieš save atkreipusios gal nusveriamą daugumą visų Ašies jėgų.

Bet kiek jau turi paruoštu militarinių jėgų puolimui ant priešo Amerika ir Anglija? Kiek tų jėgų jau yra sugabentos ir suriktuotos strategiškuose punktuose įsiveržimui Europon ir atidarymui antro fronto? Tai pasilieka militarinė slaptybė. Bet kaip tik nuo to priklausys tolimesnė karo eiga ir nulėmimas paties karo ilgumo.

Taigi, visi spėliojimai apie karo pabaigą dar šiais, 1943 metais, pasilieka spėliojimais. Atrodo, jog karas galėtų pasibaigti, Ašis galėtų būti sutriuškinta, jeigu Amerika ir Anglija tuojau pradėtų ofensyvą ir atidarytų antrą frontą Europoje. Atrodo, kad Jungtinės Tautos turi pakankamai paruoštų jėgų visuotinam ofensyvui ir nušlavimui fašizmo dar šiemet.

Tačiau reikia būti pasiruošusiems ir kitai galimybei, būtent, kad fašistinė Ašis dar užtenkamai turi jėgų ilgesniam atsilaikymui, net jeigu ir būtų įsiveržta Europon ir atidarytas antras frontas. Žinoma, jungtinėms jėgoms tuojau ateitų pagelbon sukilimas pavergtųjų žmonių prieš nacius. Bet tik ant to negalima atsidėti. Tai tiktai pagelbinė jėga. Vokietijos armijos turi būti sunaikintos frontuose. Kol tos armijos nepalaužtos, tol ir pavergtųjų žmonių sukilimai gali daug sunkiau vystytis.

Tai maždaug tokie prospektai baigimui — laimėjimui karo 1943 metais.

Šypsenos

FARAONAI IR MAKARONAI

Lindo Romelis prie Nylo.
Lindo, lindo ir nutilo.
Džiaugės tolumoj išvydęs
Faraonų piramides.

Bet Berlyno faraonas
Reikalauja Nylo zonos.
O prie šito apetito
Prisidėjo ir Benito.

Betgi vieną rytą gražu
Mato Romelis miražą...
Matto kaip anglai ateina
Linkui jo nuo Alameino.

Romelis sustato tankus,
Minosvaidžius ir patrankas,
O italų legijonus
Pasistato sau po šonais.

Jieško Romelis lėktuvų...
O lėktuvų kaip nebuvę.
Taip jis jų ir nesurado,
Nes visi prie Stalingrado.

Ir kai anglai kirto smūgį,
Bėgo vokiečiai pabūgę.
O italų legijonai
Virto skystais makaronais.

Mussolinio generolas
Stovi dykumoj kaip kuolas,
O jam po kaklu raštelis:
"Kur čia rast nelaisvėn kelią?"

Jei kur anglas pasitaiko,
Tuoj italai jį sulaiko
Ir grąsindami nušauti
Ima anglo reikalauti:

"Mes daugiau nebekariausim.
Imk nelaisvėn! Arba šausim!"
Anglas sako: "Na, olrait!
Galit ir nelaisvėn eit!"

Romelis palikęs minią
Bėga vienas per pustynę.
Net pribėgęs prie Tobruko
Pažiūrėt neatsisuko..

Faraonai nusiminę
Blaškos Romoj ir Berlyne.
Ir kolioja vienas kitą,
Būtent: Adolfas Benitą:

"Ech, tu neraliuotas jauti!
Tau tik bliaut, o ne kariauti!
Visi tavo legijonai
Ne kariai, o makaronai."

Musolinis savo plikei
Šluosto prakaitą dvylikį
Ir Berlyno faraonui
Siunčia laišką nemalonų.

"Na, o tavo kokia jėga!
Romelis kaip velnias bėga.
Kasgi lieka mums daryti,
Jei negalim jo pavyti!?"

Jei tikėt legendą seną,
Kažkad Romulas gyveno.
Jis maitinos vilkės pienu
Ir pastatė Romos sienas.

Dabar Hitleris įbruko
Musoliniui jo anūką,
Kuris taip nusikariaus,
Jog tas sienas greit sugriaus.

Jonas Kriauna.
(Iš Tiesos).

Keleivis Iškraipė, Sudarkė Žemdirbystės Sekretoriaus Mr. Wickard'o Kalbą

TAIP SAKO MR. WICKARDO PADĖJĖJAS, EMERY E. JACOBS

Kreipiame skaitytojo dėmesį į tai, kas žemiau seka:

Brooklyn, N. Y.
Balandžio 5 d., 1943.

Laisvės Redakcijai,
Brooklyn, N. Y.

Gerbiamoji Redakcija:

Prieš tūlą laiką, kovo 10 d., š. m., Keleivis įdėjo rašinį, skelbdamas, būk "Amerikai stinga maisto, nes ji maitina Sovietus." Ta rašinio tonas buvo nukreiptas išimtinai prieš Sovietų Sąjungą.

Aš, kaipo Russian War Relief Komiteto, Lietuvių Skyriaus, iždininkė, nustebau perskaičiusi tąjį Keleivio raštą ir tuomet kreipiausi į Agrikultūros departmentą, į patį sekretorių Wickard, prašydama paaiškinti, ar taip iš tikrųjų jis sakė, kaip Keleivis rašė.

Šiomis dienomis gavau iš Washingtono atsakymą, rašytą Mr. Wickardo padėjėjo, Emery E. Jacobs. Tąjį atsakymą čia įdedu, prašydama įdėti Laisvėn, kad Amerikos lietuvių visuomenė matytų, kaip dalykai stovi. Laiške skaitytojas pastebės, jog Mr. Jacobs pareiškia, kad Keleivis **iškraipė, sudarkė** (distorts) sekretoriaus kalbą ir parašė (nežinau, kuriais sumetimais) taip, kad atrodytų, jog dėl visko yra kalta Tarybų Sąjunga.

Bet tokis Keleivio žygis, man atrodo, kenkia ne tiek Tarybų Sąjungai, kaip Amerikai, kaip mūsų krašto karinėms pastangoms.

Su Pagarba,
L. Kavaliauskaitė, Iždininkė
(Banks)

Žemiau seka Mr. Jacobso laiškas, kurį talpiname ištisai taip, kaip jis gautas:

DEPARTMENT OF AGRICULTURE
WASHINGTON

April 1, 1943.

Miss Lillian Banks, Treasurer
Russian War Relief—
Lithuanian Committee
46 Ten Eyck Street
Brooklyn, N. Y.

Dear Miss Banks:

Secretary Wickard is very glad you called his attention to the article in the March 10 issue of Keleivis of South Boston which assersts America is short of food because of lend-lease food shipments to Russia.

I hope it is hardly necessary to point out that the article distorts the Secretary's statement. He is and always has been strongly in favor of sending all the help we can to both Russia and Britain. The enclosed statement made to the House of Foreign Affairs Committee shows how Mr. Wickard really feels.

Here are the facts about what the Secretary actually said in the circumstances cited in the Keleivis article. He was testifying at a hearing of a subcommittee of the Senate Committee on Appropriations and the main subject of the hearing was farm manpower. Other subjects were mentioned only incidentally.

At one point, Mr. Wickard said we do not have enough feed to support much more of an increase in our number of livestock and that we should start eating more of some grains ourselves instead of feeding them to animals and then eating the animals.

He was then asked if this change would mean that fewer workers would be needed on farms. He replied that it might be the case if we don't want to continue aiding the Russians and the English. He did not advocate abandoning lend-lease food shipments, nor did anyone else at the hearing advocate that course. As I have said, Mr. Wickard always has believed in sending our fighting allies all the food we can.

I am glad to have this opportunity to set the record straight.

Sincerely yours,
Emery E. Jacobs,
Assistant to the
Secretary

Enclosure

Taigi skaitotojas matys, kad Keleivis sudarkė sekretoriaus Wickardo kalbą, — jis sudarkė tam, kad pateisint savo politinę liniją, kuri yra ne tik priešsovietiška, bet ir prieš Amerikos karines pastangas.

Tenka pastebėti ir tas, kad sekretorius Wickardas, kalbėdamas kongreso užsienio reikalų komitetui, daugiausiai dėstė apie teikimą pagalbos visoms Jungtinėms Tautoms (tame skaičiuje, žinoma ir Tarybų Sąjungai), bet Keleivis savo paminėtame rašte visą svorį nukreipė prieš Tarybų Sąjungą.

Taip rašyti, kaip rašė Keleivis, tegali tik tokis laikraštis, kuriam rūpi, kad mūsų šalis karą ne laimėtų, bet pralaimėtų.

Laisvės Redakcija.

Detroit, Mich.

Nedėlioj Perduosim Ambulansą—Bus Labai Svarbios Prakalbos

Gerbiami Detroito ir apylinkės progresyviai lietuviai-vės: Jūs gausiai aukojote iš savo draugijų iždų, taipgi ir patys aukojot nupirkimui ambulanso Raudonajam Kryžiui. Jūsų suorganizuotas Komitetas Karą Laimėti dirbo, kiek išgalėdamas, kad sukėlus užtenkamą sumą pinigų. Pinigų sukelta pusėtinai geroka suma.

Dabar nuperkame dar didesnį daiktą — Canteen ir, priedam — Station Wagon Raudonajam Kryžiui.

Dabar užkviečiame visus į parodą, kuri įvyks Clark Parke, nedėlioj, 18 d. balandžio, kaip 1:30 val. po pietų.

Ten perduosime Raudonojo Kryžiaus skyriaus viršininkam bendrą dovaną. Bus ir kalbėtojų, kaip tai: iš Raudonojo Kryžiaus, National Defense, o gal ir miesto mēras. Taipgi ir lietuviškų kalbėtojų.

Dar kartą, gerbiamieji, nepamirškite dienos, vietos ir valandos, būtinai atsilankykite. Parodykime mūsų vieningumą ir pasiryžimą gelbėti mūsų kraštui laimėti karą.

Detroito Lietuvių Karą Laimėti Komitetas.

Už Lietuvos Laisve

Į Tankus -- Ugnis!

M. BENDORAITIS

Tarybų Lietuvoje jie buvo šeimininkai: vieni tvarkė tarybinius ūkius, kiti fabrikuose prie staklių gamino gyvenimui reikalingus reikmenis, treti vadovavo fabrikais ir trestais, ketvirti statė naujus gyvenamus butus ir fabrikus. Organizavo, kūrė. Džiaugėsi laime, laisve ir laiminga Tarybų Lietuvos dabartimi. Dar laimingesnę ir šviesesnę Tarybų Lietuvos ateitį vaizdavosi.

Karas atšvilpė viesulu. Apleido gimtąją žemę, traukėsi, bet nė vienas nemanė: mes žuvom, Lietuva amžinai bus okupantų baudžiavoj. Ne. Tik kum;čius spaudė iš pykčio ir apmaudo.

Dabar jie pakeitė savo amatą — fašistai privertė. Dabar ne kurti ir statyti ruošiasi, bet griauti, ardyti, triuškinti ir deginti mirtį nešančias geležines pabaisas — fašistinius tankus.

Kada jie rinkosi į lietuvišką tautinį Raudonosios Armijos dalinį, juos komisijoje klausė:

—Kokioj daly nori tarnauti, draugas?

—Kaip kokioj? Žinoma tokioj, kur daugiau fašistams žalos galėčiau pridaryti.

— Yra tokia dalis, kuri fašistinius tankus naikina. Čia ir drąsa reikalinga ir ištvermė. Tankų naikintojai, — sakė komisijos narys.

— Prašom rašyti. Užteks ir drąsos, ir ištvermės žmogžudžių gaujoms ir jų tankams naikinti. Tėvynės ginti einam. Jeigu reikės numirsim už tėvynę.

Tankų naikintojų dalinys bematant buvo papildytas sveikais, energingais žmonėmis.

Prasidėjo apmokymas. Tankų naikintojai, atrodė, tik prieštankiniu pabūklu ir prieštankiniu šautuvu gyvena: ardė, narstė, vėl dėstė, sustatinėjo ir džiaugėsi, kaip maži vaikai pirmais pasiektais savo darbo vaisiais. Pamilo šiuos priešui baisius ginklus žmonės, nes jie tėvynę myli ir priešo neapkenčia.

Vadai tankiai kartojo:

— Ginklus, draugai, reikia išmokti gerai valdyti. Mūsų ginklai mokančio drąsaus kovotojo rankose — pabaisa priešui.- Vienu šūviu padegamas arba susprogdinamas priešo tankas. Kuo daugiau fašistinių tankų sudaužysim — greičiau priešą nugalėsime, mūsų tėvynė laisvę greičiau atgaus.

Ir kovotojai dar su didesne meile ir pasišventimu dirbo.

Nedaug laiko praslinko, o žmones jau ir pažinti sunku: išaugo, pasitempė — kovotojais virto. Ir žmonės patys savimi lyg didžiuojasi. Ir tėvynė jais gali didžiuotis. Jie ją savo krauju ruošiasi ginti.

Visi su nekantrumu laukė dienos, kada bus galima ir patiems pamatyti savo kruopštaus darbo vaisius, ir vadams parodyti, kas išmokta. Ir diena ta atėjo..

Kovotojai, nušvitusiais veidais lipo į mašinas su prieštankiniais šautuvais. Mašinos, pilnos kovotojų, traukdamos paskui save prieštankinius pabūklus, išriedėjo iš miesto ir pasuko miško pusėn. Vos mašinoms sustojus, kovotojai iššoko, atkabino pabūklus, paruošė prieštankinius šautuvus: pasiruošė mūšiui.

— Pabūklai ir prieštankiniai šautuvai užimti pozicijas ugnies linijoje! — sukomandavo dalinio vadas.

Už miško, dideliame durpyno plote stovėjo jau iš anksto paruoštos pozicijos. Kovotojai, išgirdę vado komandą, įkibo į pabūklus ir prieštankinius šautuvus ir mišku, lyg priešą nujausdami netoli esant, laužydami medžių šakas, nusitempė mirtį nešančius ginklus. Apsistojo. O toliau, priešakyje, vos akimi įžiūrimi, riogsojo tankai...

Priėjo vadas, pasižiūrėjo į kovotojus ir kovai paruoštus ginklus, dirstelėjo į paruoštus taikinius tankus ir, norėdamas padrąsinti savo mokinius, prabilo:

— Draugai! Tėvynė mums įteikė galingą ginklą. Prieš jį neatsilaikys joks fašistinis šarvas. Mūsų draugai jau mūšio lauke davė pajusti vokiškiems įsibriovėliams mūsų ginklų galingumą. Jau tūkstančiai vokiškų tankų paversta laužu. Rytoj ir mes su neprašytais svečiais susitiksime. Svarbu, kad mūsų kiekvienas paleistas šovinys įsisiurbtų į fašistinę plieno pabaisą. Mes šiandien atidarom pirmąją ugnį, pasistengsime, kad ji būtų taikli.

Nutilo vadas, o kovotojų akys žibėjo, žmonės jaudinosi ir nerimavo, matavo akimis atstumą tarp pabūklų ir taikinių ir kiekvienam norėjosi, kad greičiau išsispręstų tai, kas čia visus laiko įtempime ir nerime.

— Prie pabūklų! Į matomus tankus po vieną šūvį, ugnis!— pasigirdo komanda.

Nugarmėjo vienas, kitas, trečias kaukdami šoviniai, ir tą pat akimirką prie taikinių pakilo purvo ir smėlio stulpai.

— Apžiūrėti taikinius!

Su neramia širdimi bėgo taikytojai ir pabūklų vadai pasižiūrėti savo darbo vaisių. Tik čia, vietoje, pasirodė, kad lietuviai kovotojai, palyginti per trumpą laiką, pasiekė gražių vaisių: visi šoviniai atliko savo darbą puikiai. Padaryta taip, kaip reikalavo vadas.

— Gaila, kad čia tik taikiniai, — kalbėjo tarp savęs grįždami prie pabūklų taikintojai, — bet nieko, netrukus mes pasveikinsime vokiškus fašistus šitais pyragais.

Paskiau vėl buvo girdėti patrankų balsai, šovinių kaukimas ir šypsantieji, laimingi, savo darbu besidžiaugiantieji, kovotojų veidai.

Patrankoms nutilus, jų vietą užėmė prieštankiniai šautuvai. Girdėjosi duslūs šūviai ir spiegiantis garsas šoviniui skrodžiant storą taikinio geležį. Ir vėl tas pats vaizdas: nė vienas šovinys, išleistas iš prieštankinių šautuvų, nenuėjo niekais.

Pratimai pasibaigė. Vadas padėkojo kovotojams už tikslų šaudymą ir, lyg išreikšdamas visų kovotojų mintį, užbaigė:

— Artėja diena, draugai, kada mes, tėvynei paliepus, eisime triuškinti prakeiktų hitlerininkų. Mes, lietuviai, neatsiliksime nuo kitų Raudonosios Armijos dalinių, tai rodo ir šios dienos mūsų šaudymas. Šaudėm mes gerai. Mušim taikliai, be gailesčio. Neilgai okupantai mindžios mūsų tėvynės žemę. O dabar į namus, poilsio!

Grįžo kovotojai ramūs, su šypsančiais veidais, lietuviškoji daina kažkaip ypatingai gražiai skambėjo, veržiamasi iš šimtų krūtinių.

Tai buvo anksčiau. O dabar? Dabar lietuviški tankų naikintojų daliniai savo patrankų ir prieštankinių šautuvų garsais didina galingą Raudonosios Armijos artilerijos simfoninę muziką, maišančią su žeme fašistinius barbarus, verčiančią fašistinius tankus geležies laužo krūva.

Amžina Kova

Kostas Korsakas.

Tave į kovą vėl šaukiu,
Kaip dainiai šaukdavo senovėj.
Nenykdamas man iš akių
Kasdieną tavo vaizdas stovi
Pašvaistėj kruvinų gaisrų.

Ginkluokis, Lietuva, didžiajam mūšiui,
Kaip Žalgiriui kad ginklavais!
Tu savo oru juos uždusink,
Marink išdegintais javais,
Liepsnodama kaitra sausrų.

Sena, kaip amžiai, ta kova,
Kurią su jais tau vesti tenka.
Nesykį niaukėsi melsva
Padangė dūmais jų patrankų
Ties tavo žydinčia galva.

Su kryžium ir su kalaviju
Senovėj puolė jie tave,
Ir ašarom dangus tavasis lijo,
Ir Nemuną plačia srove
Nudažė kruvina spalva.

Iš savo degančių pilių
Ant jų galvų tu dervą liejai,
Ir tūkstančiais taiklių strėlių
Skriaudas jiems savo atmokėjus,—
Neįveikta tada likai.

Milžinkapiuos dvasia didvyrių
Lig šiol išliko dar gyva.
Tai žadink juos — jie ir numirę
Kovos, kad būtum vėl gyva.
Kaip liūtai kausis jų pulkai.

Ant žirgo vėl Kęstutis sės,
Ir Vytautas rikiuos vėl mūšį.
Tu spinduliuos naujos garbės
Laimėtoja dar kartą būsi,
Kaip Žalgirio metu.

Tai mušk šiandien naujus teutonus
Narsiąja savo praeitim!
Te šviečia vėliavos raudonos,
Kaip laužai šviesdavo naktim
Ant pilkalnių aukštų.

Te telkia jos naujus pulkus,
Kaip telkė tavo kunigaikščiai.
Kol priešas tremps laisvus laukus,
Lietuvis jais vergu nevaikščios,—
Mokės apginti jis tave.

Zvimbs taiklios kulkos partizanų,
Kaip strėlės Durbės mūšyje,
Ir kraujas vokiečių, srūvenęs
Tenai, gausiai, šiandien nauja
Paplūs ištryškęs vėl srove.

Jie savo kaulais vėl nuklos
Atgal į Vokietiją kelią,
Ir amžius vėl kapai bylos,
Kaip tu, salaužiusi jų galią,
Pražydai po baisių sausrų.

Aš tavo pergale tikiu,
Kaip žygiais milžinų senovėj,
Nors, man šiandieną iš akių
Nenykdama, tu vis dar stovi
Pašvaistėj kruvinų gaisrų.

Maskva, 1942. X. 7.

Informacijos Dėl Pundelių Siuntimo Lietuviam Sovietų Sąjungoje

Pastebėjome, kad kolonijose nuoširdūs mūsų prieteliai, geros valios pažangūs lietuviai jau pradėjo rūpintis mūsų paskelbtu vajumi. Kai kur jau ir aukos renkamos. Jau gavome keletą laiškų, kuriuose draugai prašo platesnių informacijų, prašo blankų rinkimui aukų tam tikslui ir t.t. Todėl čia duosime platesnį paaiškinimą.

Tuo tarpu neturime išleidę jokių blankų rinkimui aukų dėl pasiuntimo pundelių-dovanėlių lietuviams raudonarmiečiams bei lietuviams vaikams Sovietų Sąjungoje. Veikiausia tokių blankų ir nedarysime. Todėl, kad, kol kas, šis vajus nėra rinkimui smulkių aukų. Kol kas tai yra vajus už pasiuntimą kovotojams bei vaikučiams asmeniškos bei nuo organizacijos dovanos — ar dovanų kovotojams bei vaikučiams, bei vaikučių mokykloms. Sykiu su kiekviena dovanėle eis ir siuntėjo bei siuntėjos adresas. O aišku, kad nei už 25 centus, nei už 50 centų nieko negalima pasiųsti. Net ir už dolerį nebus kažin koks pundelis. Veikiausia dolerio vertės pundelis ir bus mažiausias, kokį vertėtų siųsti.

Tačiau jeigu grupė draugų nori sudėti po smulkesnę sumą ir paskui sudaryti pundelį arba pundelius ir pasiųsti nuo visos grupės, tai irgi labai gerai ir galima. Tada siunčiant pundelius bei tuos pinigus Pundelių Vajaus Komitetui, reikia pridėti vieno iš tų žmonių vardą ir adresą, kuris būtų pridėtas prie pundelių, idant gavėjas paskui galėtų, jeigu bus galima, parašyti laišką, padėkavoti tai visai grupei.

Prie pirmos progos Komitetas pasistengs sudaryti ir paskelbti pundelius dėl pavyzdžio ("sample" pundelius). Tada bus lengviau kolonijose draugams juos sudaryti, pasirenkant pagal tai, kiek kas nori aukoti, kokio dydžio pundelį nori pasiųsti.

Manoma sudaryti "sample" pundelius maždaug tokius: raudonariečiams dviejų dolerių vertės, trijų dolerių, keturių dol. ir penkių dolerių. Vaikučiams: vieno dolerio, dviejų dolerių ir trijų dolerių.

Tuo tarpu prašome ir raginame visus geros širdies lietuvius prisidėti prie pasiuntimo dovanėlių bei pundelių. Tos dovanėlės Sovietų Sąjungoje lietuviams kovotojams ir lietuviams vaikučiams bus siunčiamos taip greitai, kaip tik susidarys pakankamas skaičius. Su persiuntimu bėdos nebus, nes Sovietų laivai dabar labai dažnai aplanko Ameriką ir jie galės paimti ir nuvežti mūsų dovanas.

Pasiliekame laukdami plataus atsiliepimo:

Pundelių Vajaus Komitetas
419 Lorimer St.,
Brooklyn, N. Y.

Siųsime Pundelių Lietuvos Našlaičiams

Laisvėj tilpo Pundelių Komiteto atsišaukimas, su nurodymais, kam ir ką galima pasiųsti į Sovietų šalį. Mūsų žmonės, ypač moterys mezgėjos, jau daug yra pasidarbavusios dėl Sovietų paramos abelnai. Dabar eina išimtinai parama lietuvių daliniams ir vaikų prieglaudoms bei mokykloms.

Seniai pirkus vaikams drabužėlius, maniau, kad už penkinę, dėl vieno našlaičio, aš gerokai reikmenų supirksiu, bet labai apsivyliau; drabužiai dabar pusėtinai brangūs, gi vaikų drabužėliai gan mažai medžiagos ima. Aprengt Lietuvos našlaičius, manau, daugiausiai teks kolektyviai pasirūpint mūs veikliems Moterų Kliubams ir geraširdėm moterims. Pasirūpint, manau, teks sekamai:

I. Rinkime dėvėtus drabužius ir iš geresnių kavalkų, kuris drabužis jau netinka dėvėjimui, siūkim vaikučiams drabužėlius.

II. Krautuvėse dažnai tenka matyt krūvos įvairių materijų kavalkų, kur galima pirkti po 10 centų už svarą. Iš tokių kavalkų galima pasiūti gražių ir praktiškų drabužėlių.

III. Kožnoj darbuotojų grupėje reikia išsirinkti darbo vedėją ir tvarkytoją. Anų pareiga surūšiuoti medžiagos, sukirpt ir išdalint pasiuvimui. Iš gatavų drabužių sudaryt atskirus pundelius ir vienos bei kitos darbuotojos vardu pasiųsti Lietuvos našlaičiams.

Tėmijant spaudą, daugelyje kolonijų mūs kliubai atlieka milžiniškus darbus, bet piktumas ima žiūrint į kolonijas, kur gyvena buvę veikėjos, o dabar darbo nėra jokio. Senatve arba "pas mus viskas apmirę," teisintis negalima.

Paimkime Brooklyno priemiestį Maspeth, Rochester, N. Y., Los Angeles, Calif., Binghampton, N. Y., Elizabeth, N. J. ir kelias kitas kolonijas, kuriose jau gan senyvos ir pusėtinai silpnos moterys jau ne vien desėkais, kitos šimtais kavalkų skaito savo dirbinius. Karo paliestose šalyse žmonės viską aukoja ir pasaulį stebina savo narsumu ir ištverme, mušant fašizmą, o mūsų nekurie nei piršto nepajudina, idant aniems kaip nors pagelbėjus jų sunkiose kovose. Drabužių rinkliavoj ir siuvime, kurios nemezga, gali ir privalo kožna dalyvauti. Kiek pajiegiam, tiek dirbkime, bet dirbkime, o kuomet įsismaginsim darbe, pamatysim, kokis yra malonumas veikti kilniam tikslui. *Žmona.*

ŠTAI MANO LAIŠKUTIS.
Balandžio 11, 1943.

Mažoji Mergyte:

Nežinau tavo vardo, nei iš kurios Lietuvos dalies tu paeini. Žinau tik tiek, kad tu esi baisaus karo auka, esi atskirta nuo savo tėvelių, artimų ir savo gimtosios šalies. Šiame pundelyje aš siunčiu tau suknelę, skarelę, apatinį sijonėlį, viršutinį apsiaustą, 2 nosines skepetukes, 2 poras kojinių, 2 sąsiuvinius popieros, paišelių ir 4 barelius šokolado. Kiek galėsiu, pasižadu tave globoti, kol tu galėsi sugrįžti atgal į Lietuvą pas savo tėvelius arba artimus.

Būsiu dėkinga, jeigu tu man parašysi kiek apie save — iš kurios Lietuvoje dalies tu paeini ir kaip tau sekasi dabar gyventi... Pundelyje rasi mano užantrašuotą konvertą. **Tavo laikina globėja.**

Philadelphia, Pa.

Raudonosios Armijos Vakaras

Ateinantį penktadienį, balandžio 16 d., 1943, rengiama Russian War Relief didelis parengimas — "Red Army Night," puikiausioj miesto salėje — Academy of Music, Broad ir Locust gatvių, 8:30 val. vak. pradžia. Programa: 3 judžiai bus rodoma; dainuos Howard Vanderburg, baritonas iš Phila. operos; gries rusų balalaikų orkestra; bus choras ir šokikės. Kalbės autorius Johannes Steel ir kiti. Prašome lietuvių paremti šį gražų parengimą. Įžanga 55 centai ir aukščiau. Tikietus galima gauti Russian War Relief, 1601 Walnut St. ir Haly's, 1613 Chestnut St. Visos sėdynės yra rezervuotos. Galima bus gauti tikietus ir tą patį vakarą prie svetainės.

Pataisymas Klaidos

Drg. Lina Ničienė visados aukoja stambias aukas, bet pastaruoju laiku įvyko klaida. Ji aukavo $10 per surengtas Rotomskiui ir Bimbai prakalbas, bet spaudoje buvo paskelbta Mičienė, vietoj Ničienė; vėliau korespondentas pataisė ir vietoj $10, paskelbta buvo $5. Ji aukavo $10.

Ta pati draugė aukavo per Laisvės bankietą $5, o buvo tilpę Laisvėje 50 centų. Ji aukavo $5 dėl Russian War Relief ir šios šalies Raudonojo Kryžiaus. Šios klaidos pasidaro dažniausiai dėlei užrašėjų savotiškos technikos. Vieni rašo raides vienaip, kiti kitaip.

Drg. A. Bimba nurodė, kad ir gerai rašančių draugų ranka rašyti raštai reikalauja atydaus perskaitymo. Sako, zeceriai nedaro klaidų, bet ir jie padaro, kada skaitai ir savo raštą, žiūrėk, praleistas svarbus žodis, kuris sugadina visą sakinį.

Kas link padarytų klaidų nereikėtų pikti ir įsižeisti, nes aukų niekas nepavogs. Rinkėjai suskaito, paskelbia salėj aukas ir pagarsina, o pinigai vis tiek būna pasiųsti į vietą. Gali užrašėjai padaryti klaidą, tai nereiškia, kad kas įsidės į kišenių aukas. Ir užrašėjas ir zeceris gali padaryti klaidą; visi padarom klaidų, bet reikia nemanyti, kad kas tiksliai tą padarė. Stengkimės parašyti aiškiau.

Rep.

DAUGIAU KARINIŲ REIKMENŲ AUSTRALIJAI

Washington. — Australijos užsienių reikalų ministeris Evatt, po pasitarimo su prezidentu Rooseveltu, sakė, jog toliau Amerika siųs daugiau karo pabūklų ir pastiprinimų į Australijos sritį prieš japonus.

Londono policmanas ramina mergytę, kurios namus nacių bomberiai sugriovė, kai motinos nebuvo namie. Josios tėvas tarnauja Britų kariuomenėje.

4-7-43

ŽMONĖSE

MAKSIM GORKI

(Tąsa)

Čiurka ėmė nosį riesti, vaikščiojo viduriu gatvės, kaip vaikščioja bernai — jaunikiai, pakreipęs kepurę, rankas į kišenes susikišęs; jis išmoko spiaudyti pro dantis ir žadėjo:

— Greit rūkyt išmoksiu. Jau aš dukart mėginau, bet širdį pyksta.

Visa šitai man nepatiko. Aš mačiau, kad netenku draugo, ir man matėsi, kad tuo kalta Liudmila.

Kartą vakare, kai aš krausčiau kieme surinktus kaulus, skarmalus ir visokį šlamštą, prie manęs priėjo Liudmila, siūruodama, mojuodama dešinę ranką.

— Sveikas, — tarė ji, triskart linkterėjusi galvą. — Kostroma buvo su tavim?

— Taip.

— Čiurka?

— Čiurka su mumis nedraugauja. Tai vis tu kalta, įsimylėjo jie tave ir pešasi...

Ji paraudo, bet atsakė pajuokiamai:

— Štai tau! Kuo gi aš kalta?

— O kam verti įsimylėti?

— Aš jų neprašiau įsimylėti! — tarė ji piktai ir pasišalino, kalbėdama: Kvailybės! Aš vyresnė už juos, man keturiolika metų. Vyresnių mergaičių neįsimylima....

— Daug tu supranti!—surikau aš, norėdamas ją įžeisti. — Štai krautuvininkė, Chlysto sesuo, visiškai sena, o kaip valkiojasi su bernais!

Liudmila sugrįžo pas mane, giliai smaigydama lazda į kiemo smėlį.

— Tu pats nieko nesupranti, — kalbėjo ji paskubomis, drebančiu balsu, ir malonios jos akys užsidegė. — Krautuvininkė — pasileidusi, o aš tokia, ar ką? Aš dar mažutė, manęs negalima liest ir pešioti, ir viskas... Verčiau tu perskaitytum romaną "Kamčiadalę," antrąją dalį, ir tąsyk kalbėtum!

Ji nuėjo, kukčiodama. Man pasidarė jos gaila: jos žodžiuose skambėjo kažin kokia man nežinoma teisybė. Kam ją pešioja mano draugai? O dar sako — įsimylėję....

Kitą dieną, norėdamas atiteisti savo kaltę, aš nupirkau Liudmilai keletą cukrainių iš "miežinio cukraus," kuriuos ji, kaip aš žinojau, mėgo.

— Nori?

Ji nuoduodama piktai tarė:

— Eik sau, aš su tavim nedraugauju!

Bet tuojau paėmė cukrainius, pastebėjusi:

— Nors popierėlin būtum suvyniojęs, — mat, rankos kokios nešvarios.

— Aš mazgojau, bet jau nebenusimazgoja.

Ji paėmė mano ranką savon, sauson ir karšton, pažiūrėjo.

— Kaip sugadinai...

— O tavo pirštai subadyti...

— Tai nuo adatos, aš daug siuvu....

Už kelių minučių ji pasiūlė man, dairydamosi:

— Klausyk, pasislėpkime kur nors ir skaitykime "Kamčiadalę", nori?

Ilgai ieškojome, kur čia pasislėpus, visur buvo nepatogu. Pagaliau nutarėm, kad geriausia įsikraustyti į priepirtį: ten tamsu, bet galima atsisėsti prie lango— jis išeina į purviną kampą tarp daržinės ir skerdyklos, žmonės retai ten užeina.

Ir štai ji sėdi, šonu į langą, ištiesus sopamąją koją ant suolo, sveikąją nuleidusi ant grindų, sėdi ir, užsidengusi veidą apdriskusia knygele, susijaudinusi taria daugybę nesuprantamu ir nuobodžių žodžių. Bet aš jaudinuos. Sėdėdamas ant grindų, aš matau, kaip rimtų akių žydrios augnelės slenka per knygelės puslapius, kartais jos akys susivilgo ašaromis, mergaitės balsas dreba, paskubom tardamas nežinomus žodžius, nesuprantamai sujungtus. Vienok aš gaudau tuos žodžius ir, stengdamasis sudėti juos eilėmis, visaip sumaišau, ir visiškai nebesuprantu, ką pasakoja knyga.

Ant mano kelių snaudžia šuo, Vėjas— aš jį taip praminiau todėl, kad jis kudlotas, ilgas, greit laksto ir urzgia, kaip rudenio vėjas kamine.

— Tu klausai? — klausia mergaitė.

Aš tylom linkterėju galvą. Žodžių painiava jaudina mane, aš noriu sustatyti žodžius taip, kaip jie esti dainose, kame kiekvienas žodis gyvena ir dega, lyg dangaus žvaigždė.

Kai sutemo, Liudmila, nuleidusi pabalusią ranką su knyga, paklausė.

— Juk gražu? Matai...

Nuo šio vakaro mes dažnai sėdėdavome priepirty. Liudmila greit nustojo skaičiusi "Kamčiadalę". Aš negalėjau atsakyti jai, apie ką pasakojama šioj begalinėj knygoj, begalinėj dėlto, kad be antros dalies, iš kurios mes pradėjome skaityti, atsirado trečia; ir mergaitė man pasakojo, kad esanti ketvirta.

Ypatingai gera mums būdavo lietingomis dienomis, jei tik tos dienos nepasitaikydavo šešetadieniais, kai kūrendavo pirtį.

Ore lyja lietus, — niekas neis į kiemą, neužeis pas mus, į mūsų tamsų kampą. Liudmila pribijojo, kad mus "nesučiuptų."

— Žinai, ką tąsyk pamanys? — tyliai klausdavo jį.

Aš žinojau, ir taipgi saugojaus, kad "nesučiuptų." Mes išsėdėdavome, kalbėdami ištisas valandas, kartais aš pasakodavau bobutės pasakas, o Liudmila — apie kazokų gyvenimą.

— Ak, kaip ten gera! — dūsaudavo ji. Čia — kas? Čia tiktai elgetoms gyventi...

Aš nutariau užaugęs būtinai nuvykti pasižiūrėti tų vietų.

Greit priepirtis mums nebebuvo reikalingas: Liudmilos motina gavo darbą pas kailiadirbį ir iš ryto išeidavo iš namų, seselė lankė mokyklą, brolis dirbo fabrike. Lietingomis dienomis aš ateidavau pas mergaitę, padėdavau jai virti ir ruoštis, o ji juokdavosi:

— Mes gyvename, kaip vyras su žmona, tiktai miegame skyrium. Mes net labiau sutinkame — vyrai žmonoms nepadeda...

Kai turėdavau pinigų, aš pirkdavau saldumynų, mes gerdavome arbatą, paskui šaldydavome virtuvą šaltu vandeniu, kad Liudmilos motina rėksnė nesuprastų, jog mes virėmė arbatą. Kartais pas mus ateidavo bobutė, sėdėdavo, megzdama ar siuvinėdama, pasakodavo stebuklingas pasakas, o kai senelis išeidavo į miestą, Liudmila atsikraustydavo pas mus, ir mes puotaudavome be rūpesčių.

Bobutė sakydavo:

— Ak, kaip puikiai mes gyvename! Su savo skatiku kiekvienas ponas!

Ir skatindavo mus draugauti.

— Berniuko su mergaite draugavimas— geras dalykas! Tik tvirkinti nereikia...

Ir paprasčiausiais žodžiais aiškindavo mums, ką reiškia "tvirkinti." Pasakodavo ji labai gražiai, ir aš gerai supratau, kad nereikia liesti gėlių, kolei jos nepražydė, nes nebūtų iš jų nei kvapo, nei vaisių.

"Tvirkinti" nebuvo noro, bet tai nekliudė mudviem su Liudmila kalbėti apie tai, apie ką paprastai tylima. Kalbėdavome, žinoma, iš reikalo, nes lyčių santykis dažnai šiurkščiausia forma lįsdavo į akis, mus labai skausdamas.

Liudmilos tėvas, gražus keturių dešimtų metų vyras buvo garbiniuotas, su ūsais, ir ypatingai išdidžiai judindavo tankius ančiakius. Jis buvo keistai tykus, — aš neatsimenu nė vieno jo ištarto žodžio. Glamonėdamas vaikus, jis mykdavo, kaip nebylys, ir net pačią mušdavo tylomis.

Šventvakariais jis išeidavo, pasidabinęs, prie vartų, permetęs per petį ant diržo didelę armoniką, ir atsistodavo, lyg kareivis sargyboje. Tuojau ties vartais prasidėdavo "šventė": kaip antelės, plaukdavo viena paskui kitą merginos ir bobos, žvilgčiodamos į Jevsejenką šnairiai, iš po blakstienų, ir atvirai, godžiomis akimis, o jis stovėdavo, atkišęs apatinę lūpą, ir taipgi žiūrėdavo savo tamsiomis akimis į visas, tartum rinkdamasis. Būdavo kažin kas prikliai šuniška šitame tyliame akių pašnekesy, lėtame slinkime moterų pro vyrus,—matydavosi, tarytum kiekviena iš jų, jeigu tik vyras liepiamai mirktelėtų jai, paklusniai parvirstų, kaip užmušta, ant šiukšlino gatvės smėlio.

— Išsitempė begėdis, lyg ožys! —murma Liudmilos motina. Laiba ir aukšta, dideliu, nešvariu veidu, trumpai nukirptais po šiltinės plaukais, ji buvo panaši į sudėvėtą šluotą.

Šalia jos sėdi Liudmila ir stengiasi atitraukti jos dėmesį nuo gatvės, įkyriai apie kažin ką klausinėja.

(Daugiau bus)

Atsišaukimas į Pittsburgh ir Apylinkės Lietuvius

Mes atsišaukiame į visus Lietuvių Darbininkų Susivienijimo apskričio narius, į visas organizacijas, į visus trokštančius greičiau užbaigti tą baisųjį karą, į visus trokštančius grąžinti laisvę nacių pavergtoms tautoms ir mažoms tautelėms, kurios yra baisiai teriojamos po fašistų kruvina kurka.

Balandžio 4 dieną, Lietuvių Darb. Susivienijimo 160 kuopos laikytame mėnesiniame susirinkime, 1320 Meddley St., N. S. Pittsburgh, buvo išklausytas delegato raportas iš Pittsburgho Lietuvių Draugijų suvažiavimo, kuris atsibuvo kovo 28 dieną.

Iš raporto aiškiai pasirodė, kad suvažiavimo šaukėjai neturėjo už tikslą, kad Pittsburgh ir jo apylinkės lietuvius suvesti į vieningą darbą, bet kad suardyti jų vienybę šiame taip svarbiame momente. Suvažiavimo šaukėjai atsisakė priimti net 33 atstovus, kaipo delegatus, kaipo lietuvius, o tik savo mažos grupelės, aiškiai sriovinius 11-ką delegatų pripažino "tinkamais." Kada didžiuma delegatų griežtai pareikalavo savo teisių, tai tada mažuma su savo vadukais pasigriebė knygas ir pasitraukė iš svetainės.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 160-ta kuopa šaukiasi į visus LDS narius ir visus lietuvius, laisvę mylinčius, kad jie neklausytų tos bjaurios propagandos, nes tokis tos sriovės elgesis kala sunkius vergijos pančius ant pavergtų tautų ir tautelių ir kenkia Amerikos vyriausybei karo laimėjime. Taip vienybę jie ardydami ir kurstydami vienus lietuvius prieš kitus, atlieka penktos kolonos skaldymo darbą ir ilgina šį baisų karą, kuriame žūsta milionai nekaltų gyvasčių.

Mes, LDS nariai, trokštame iš savo širdies dirbti po Amerikos žvaigždėta vėliava už greitesnį sutriuškinimą Ašies ir pergalingą užbaigimą nacių pradėto karo. Nei vienas laisvę ir demokratiją mylįs žmogus neprivalo klausyti jų propagandos, jų kiršinimų, kurie lietuvius, Amerikos piliečius dalina į "gerus" ir "blogus," bet dirbti padedant mūsų prezid. Roosevelto valdžiai, pirkti daugiau apsigynimo stampų, bonų ir kitokiais būdais.

Aukokim Raudonajam Kryžiui savo centus ir savo kraują! Jeigu mūsų jaunoji gentkartė už laisvę ne tik savo kraują lieja, bet aukoja gyvastį, tai ir mes pasiaukokime nors mažoj dalelėj karo laimėjimui būdami namie!

Šalin iš lietuvių tarpo visoki vienybės ardytojai su savo veidmainiška propaganda!

Laisvę mylintis pasaulis turi laimėti, nacių pavergtos tautos turi būti išlaisvintos ir laisvai gyvuoti!

LDS 160 Kuopos:

K. Kairys, pirmininkas.
C. Lucas, sekretorius.

ROČESTERIEČIAI AUKOS LIETUVIAMS SOVIETUOSE

Rochester, N. Y. — Balandžio 8 d., LLD 50 kuopa, savo susirinkime, tarp kitko, nutarė pasiųsti prašymo rezoliuciją prezidentui Rooseveltui, kad jis pareikalautų paliuosuoti Ispanijos lojalistus, įkalintus Šiaurinėje Afrikoje.

Kuopa pasiryžo įtraukti į Draugiją daugiau naujų narių, žada pasivyti ir pralenkti Binghamtono 20 kuopą. Tą patį vakarą įstojo trys nauji nariai.

Kadangi dabar visose lietuvių kolonijose yra vedamas vajus už siuntimą per Russian War Relief organizaciją naudingų dovanų lietuviams raudonarmiečiams ir lietuvių vaikučiams-našlaičiams, laikinai gyvenantiems Tarybų Rusijoj; todėl kuopa atsišaukia į visas pažangias organizacijas sudaryti bendrą komisiją ir kreiptis į visus Rochesterio patrijotingus ir geros valios lietuvius su tuo prakilniu tikslu. Kuopa mano ir pasitiki, kad kožna šeima arba pavienis asmuo, sutiks aprengti po vieną našlaitį ir suteikti jam reikalingų dalykėlių; taipgi ir didvyriškiems raudonarmiečiams lietuviams, nors po vieną naudingą dovaną.

Nekurie mūsų broliai parapijiečiai mums išmetinėjančiai pastebėdavo, būk mes šelpią tiktai "ruskius," o nesirūpiną pašelpti "išvežtus į Sibirą" lietuvius; taigi, šį sykį, minėta pašalpa yra skiriama vien tiktai lietuviams. Todėl dabar kviečiame visus parapijiečius prisidėti prie šio patriotiško ir prakilnaus labdariškumo. Taipgi yra pageidaujama, kad gerbiamas klebonas Bakšys iš sakyklos paaiškintų savo parapijonams svarbą šio reikalo ir paragintų juos atlikti garbingą, krikščionišką pareigą dėl tikybos, tautos ir tėvynės.

J. Bullis.

Hart, Mich.

Aukos Sovietų Pagalbai

Literatūros Draugijos 207 kuopos nariai sumokėjo visi duokles už 1943 metus, kad Centro Komitetas galėtų greičiau išleisti taip svarbią knygą.

Taip pat suaukavo $15.50 pagalbai Sovietų Sąjungos kovotojų, kurių tarpe yra tūkstančiai ir lietuvių. Aukavo sekamai: V. Blazienė $10; po $1: A. Višniauskas, G. Prekšas, J. Ribinskas, A. Česnienė, J. Genaitis ir J. Krauciavičius 50 centų. Visiems aukavusiems širdingai ačiu!

J. C.

Baltimore, Md.

Bus Minėjimas Gegužinės

Baltimorėj Komunistų Partijos organizacija ruošia masines prakalbas su koncertine programa Pirmos Gegužės paminėjimui. Įvyks penktadienį, balandžio 30 d., 7:30 val. vakare, Polish Home Hall, 510, S. Broadway.

Prakalbas rengia bendrai Komunistų Partijos ir Jaunų Komunistų Lygos organizacijos. Tai bus mobilizacija masių mūsų karo laimėjimui prieš brutališką hitlerizmą.

Bus geri kalbėtojai, jų tarpe, Al Lannon, veikėjas iš New Yorko, dalyvaus ir žymi rašytoja Ruth McKenney, kurios vėliausias veikalas "Jake Home" yra vienas iš labiausiai besiplatinančių.

Koncertinėj programoj dalyvaus Rusų-Ukrainiečių Choras, Žydų Liaudies Choras, Finų-Amerikiečių Jaunų Merginų Choras, lietuvis armonistas ir kiti. Prašome visus įsitėmyti ir dalyvauti.

Maskva. — Blogas oras tebetrukdo karo veiksmus ant žemės prieš nacius.

THE CALL TO THE COLORS IS A CALL FOR DOLLARS

Dig deep. Strike hard. Our boys need the planes, ships, and guns which your money will help to buy.

Go to your bank, post office, or savings and loan association. Tell them you want to buy Defense Bonds regularly, starting now.

SKELBKITĖS "LAISVĖJE"

SVARBIOS KNYGOS

RAISTAS

Apysaka iš Chicagos lietuvių gyvenimo, dirbančių gyvulių skerdyklose

PARAŠĖ UPTON SINCLAIR

Pataisytas ir papildytas lietuvių kalbon vertimas.

450 Puslapių. Kaina $1.00.

●● ●● ●●

Mortos Vilkienės Divorsas

Puikus vaizdas Amerikos lietuvių gyvenimo.

PARAŠĖ MIKAS RASODA

Apysaka, kur autorius labai gyvai vaizduoja ekonominį, politinį ir kultūrinį lietuvių gyvenimą Amerikoje.

Puslapių 320. Kaina $1.00.

Nurodoma kaip paprasti darbininkai išsilavina ir patampa visuomenės veikėjais. Kaip biedni bemoksliai išeina aukštus mokslus ir atsiekia profesijas su kitų pagalba, o vėliau būna baisiai nedėkingi savo prieteliams. Vieniems progresuojant, o kitiems tinginiaujant atvykusiems į šią laisvą šalį, prasideda kova viešos su tamsa. Ji pasireiškė formoje divorso jaunoje šeimoje, kur iškyla daug skandalų.

●● ●● ●●

English - Lithuanian Self - Instructor

Tai rankvedis angliškai kalbantiems mokytis lietuviškai. Taipgi gali pasinaudoti lietuviai, norintieji mokytis anglų kalbos.

PARAŠĖ DR. J. J. KAŠKIAUČIUS

Puslapių 252, stiprialis audimo apdarais, kaina $1.50.

●● ●● ●●

Lietuvių Kalbos Gramatika

Pritaikyta Amerikos Lietuviams su Angliškais Paaiškinimais

SUTAISĖ DR. D. PILKA

Kaina $1.00 už egzempliorių.

●● ●● ●●

"Gyvenimo Saulėleidis"

Pirma Knyga Lietuvių Kalboje apie Numirusių Laidojimą

Parašė ir Išleido Graborius

JOSEPH LeVANDA--LEVANDAUSKAS

300 puslapių, kaina $1.25.

Kiekvienam svarbu susipažint su sekamais dalykais: Laidojimų Istorija, papročiai, apeigos, testamentai, advokatai, teismai ir kiti dalykėliai. Taipgi balzamavimas, plastika, kaukės, chemikalai, taxidermija, koplyčios, kapinės, mausolėjai, deginimai, mirusio tu to pervedimai ir tt.

●● ●● ●●

Bešvintąntis Rytas

STASIO JASILIONIO EILIŲ RINKINYS

Daug gražių eilių, puikus pasirinkimas skambių eilučių vaikučiam mokytis deklamuot.

288 puslapių. Kaina 50c.

●● ●● ●●

Vokiškieji Grobikai --- Mirtini Lietuvių Kultūros Priešai

PARAŠĖ DOCENTAS KOSTAS KORSAKAS

Bruožai iš Lietuvos karų su vokiečiais nuo 853 metų iki šių dienų.

Puslapių 32. Kaina 10c.

●● ●● ●●

Pirmoji Pagalba Ligoje ir Nelaimėje

PARAŠĖ DR. J. J. KAŠKIAUČIUS

Kiekvienas žmogus privalo šią knygą turėti savo namuose. Labai svarbūs patarimai ką daryti susižeidus, staigiai kam apsilobus arba apsirgus kada sunku gauti gydytojaus pagalba.

Ši knyga duoda daug receptų, sulyg kurlais gausite vaistų gydytis pagal nurodymus knygoje.

Kaina $1.00.

●● ●● ●●

New Yorko Pasaulinės Parodos Paveikslų Albumas

Būtinai įsigykite šį papuošalą savo namų knygynui. Tai puikiausia padaryta knyga lietuvių kalboje. Trijų spalvų viršeliai; daugybė gražių paveikslų iš Pasaulinės Parodos 1939 ir 1940 mtn. Taipgi telpa paveikslai pasauliniai garsių pastatų New Yorko mieste. Yra daug mokslinių informacijų apie naujovinę techniką ir yra skambių bruožų iš Amerikos istorijos.

56 puslapių; kaina 25c.

●

"Laisvės" Administracija

427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

Sovietų Oficialiai Pranešimai

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

LONDON, bal. 14. — Vidunaktinis Maskvos radijo pranešimas:

Į pietus nuo Balaklejos (Charkovo fronte) sovietinė kariuomenė viename sektoriuje užėmė vokiečių apkasus. Mūsų artilerija sunaikino kelis priešų fortukus ir šaudymo pozicijas. Sovietų lakūnai užpuolė vieną priešų lėktuvų stovyklą ir sunaikino ten penkis lėktuvus.

Vakariniame fronte sovietinė artilerija ir pėstininkai nušlavė apie dvi kuopas vokiečių pėstininkų. Mūsų žvalgai, perėję per minų lauką, atakavo vokiečius ir išmušė juos iš labai svarbių aptvirtintų pozicijų.

Viename Leningrado fronto sektoriuje vokiečių pėstininkai ir tankai nuolat atakavo mūsų pozicijas per ištisą dieną. Visos hitlerininkų atakos buvo atmuštos. Priešai nukentėjo sunkių nuostolių ir mūšio lauke paliko tris sužalotus savo tankus.

Volchovo fronte (į pietus nuo Leningrado) sovietinė artilerija sunaikino 17 vokiečių pavienių apkasų ir fortukų.

Partizanų būrys Smolensko srityje kovo 26 d. išvertė vokiečių traukinį iš bėgių; tapo sudaužyta garvežis ir devyni vagonai ir 20 hitlerininkų užmušta, o 25 sužeista. Po dviejų dienų partizanai kitame sektoriuje pakasė minas po geležinkelio linija; minos susprogdino garvežį ir 13 vagonų ir užmušė bei sužeidė 300 priešų.

MASKVA, bal. 13. — Volchovo fronte sovietiniai lakūnai per 20 dienų nutildė bei dalinai sunaikino 70 vokiečių lauko kanuolių, 12 priešlėktuvinių kanuolių ir susprogdino dvyliką amunicijos sandėlių.

Vakar sovietiniai lakūnai sunaikino 18 vokiečių lėktuvų per kautynes ore ir pačiose jų stovyklose.

Amerikos Oficialiai Pranešimai

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

pasekmių turėjome Neapolyje ir Crotone. Buvo matyta sprogimai Consenzos geležinkelio kiemuose ir pagal Pizzo prieplaukas.

Iš visų tų veiksmų tiktai vienas mūsų lėktuvas negrįžo.

WASHINGTON, bal. 13. — Jungt. Valstijų laivyno departmento pranešimas:

PIETINIS RAMUSIS VANDENYNAS

Balandžio 11 d. vakare mūsų lėktuvai kovotojai apšaudė japonus ir jų taikinius Rekatos Įlankoj, Santa Isabel saloj. Buvo nutildyta eilė japonų priešlėktuvinių kanuolių pozicijų.

Nakties laiku mūsų Lekiančiosios Tvirtumos, didieji bombanešiai, atakavo Kahili, Shortland salos srityje. Dvi Lekiančiosios Tvirtumos nesugrįžo, matyt, dėl blogo oro.

Tą pačią naktį mūsų sargybos bombanešis atakavo japonus Mundoj, New Georgia saloje.

Balandžio 12 d. grupė amerikinių torpedinių bombanešių ir lėktuvų kovotojų bombardavo ir apšaudė Vilą, Kolombangaros saloje. Buvo sukelta gaisrai japonų stovyklų srityje. Nė vienas Jungtinių Valstijų lėktuvas nedingo.

ŠIAURINIS RAMUSIS VANDENYNAS

Bal. 11 d. Jungtinių Valstijų lėktuvai keturis kartus bombardavo japonų pozicijas Kiskos saloje (vakariniuose Aleutuose). Buvo gerų pataikymų ir sukelta gaisrai priešų stovyklų srityje.

Reikia Daugiau Lėktuvų Prieš Japonus

Australija, bal. 14. —Generolas MacArthur pareiškė, jog reikia daugiau lėktuvų prieš japonus Australijos srityse, nes jeigu japonai pasirodytų turį viršenybę ore, tai, girdi, talkininkų laivynas negalėtų prieš juos ten laimėti.

VOKIEČIAI NUŽUDĖ LENKO DIPLOMATO NAŠLĘ

London.—Tremtinė Lenkijos valdžia pranešė, jog vokiečiai, užtikę slaptą lenkų spaustuvę Varšavoj, nužudė 51-ną lenką kaipo turėjusį ryšių su ta spaustuve arba žinojusį apie ją.

Tarp nužudytų yra ir K. Olszowska, 72 metų amžiaus Lenkijos diplomato našlė, kurios name buvo įrengta slaptoji spaustuvė.

Gen. MacArthuro lakūnai pavojingai sužalojo, gal nuskandino, japonų laivą 10,000 tonų ties Naujosios Guinejos sala, o kitą priešų laivą padegė.

Suimta 73 Trockistai Meksikoj

Mexico City. — Trockistai ir Žydų Bundas suruošė protesto mitingėlį prieš Sovietus ir komunistus dėl Carlo Trescos, Ehrlicho ir Alterio, šaukdami, kad Sovietai esą "žmogžudžiai". Meksikos policija areštavo 73 trukšmadarius. Mitingėlin buvo suėję tik 100.

Garbė Amerikiečiams

London, bal. 14. — Amerikiečių komandierius gen. Geo. S. Patton vidurinės Tunisijos fronte padarė pareiškimą savo kariuomenei, kurią giria už El Guetar mūšio laimėjimą; sako:

"Šis puikus mūsų kariuomenės žygis prideda naujos garbės Amerikos armijos istorijai."

Golden, Colo.— Wm. Wymer, 16 metų berniukas, prisipažino, kad jis nustūmė nuo aukšto skardaus kranto du mažus vaikučius ir taip užmušė juos.

Waterbury, Conn.

Atsakymas Šmeižikams

Kovo 27 d. tilpo Naujienose korespondencija, kurią parašė žmogus po slapyvarde "Lietuvis" ir ją užvardino "Komunistų Prakalbos ir Šmeižtai."

Tikrenybėje, toji korespondencija ir buvo niekas kitas, kaip tik šmeižtai ir iš jos autoriaus nieko geresnio negalima laukti. Jis rašo, kad tai "komunistų prakalbos," o prakalbos buvo ne komunistų, bet Literatūros Draugijos 28 kuopos, kuri gyvuoja jau apie 30 metų. Reiškia, daug seniau, negu Amerikoj susitvėrė komunistų organizacijos. Toliau jis sako, kad "publikos su su džianitorium buvo tik 40," gi žmonių buvo apie 100.

Tas žmogus išvadina Petrikienę "komuniste," o daktaro Stanislovaičio žmoną, buvusio SLA Daktaro-Kvotėjo, kuri irgi kalbėjo, išvadina "komunistų paklusnia tarnaite" ir būk jų "spyčiai buvo užtempti ant komunistų kurpalio."

Abi kalbėtojos nieko nekalbėjo apie Komunistų Partiją ir pareigas, bet labai nuosekliai aiškino dienos klausimus, kokia padėtis yra Europoje, kokios pareigos Amerikos žmonių teikiant pagalbą prezidento Roosevelto administracijai ir Jungtinėms Tautoms, kad mūsų visų bendras priešas hitlerizmas ir jo talkininkai greičiau būtų sumušti, kad mes karą išlaimėtume su mažiau žuvusių Amerikos žmonių sūnų ir turto!

Toliau "Lietuvis" sako, būk grupelė žmonių pasivadino masiniu susirinkimu ir išnešė protesto rezoliuciją prieš Amerikos Lietuvių Tarybą ir visus lietuvių laikraščius, apšaukiant juos pro-naciais.

Ir vėl apsilenkia su teisybe ir apgaudinėja žmones. Prakalbose buvo išnešta protesto rezoliucija prieš Lietuvių Tautinę Tarybą, Amerikos Lietuvių Tarybą, kurios skaldo Amerikos lietuvių vienybę, ir tuos laikraščius, kurie džiaugėsi, kada Hitleris su savo pasekėjais užpuolė Tarybų Sąjungą ir kartu degino Lietuvą, žudė jos žmones. Rezoliucija išnešta prieš saujalę atbėgusių iš Berlyno, kurie Amerikoj skaldo lietuvių vienybę, prieš saujalę politikierių, kurie čia sauvališkai vadinasi Amerikos Lietuvių Taryba ir sauvališkai kalba "visų Amerikos lietuvių vardu," kaip kad daro SLA prezidentas, ir prieš tuos laikraščius, kurie taip plačiai platino hitlerišką propagandą ir skaldė Amerikos lietuvių vienybę, o tai reiškia, silpnino ir Amerikos karingumo galią.

Kasgi įgaliavo tuos "tarybininkus" ir tuos laikraščius kalbėti visų Amerikos lietuvių vardu? **Niekas!** Kas juos įgaliavo reikalauti, kad po karo Amerika siųstų savo armiją į Lietuvą? **Niekas!** Štai prieš tokius sauvaliavimus ir apgaudinėjimą Amerikos valdžios žmonių ir buvo išnešta protesto rezoliucija. Tam turėjo teisę Waterburio lietuviai, taip pasielgė ir kitų kolonijų lietuviai.

Kokią teisę turi Amerikos piliečiai diktuoti Lietuvos žmonėms reikalus? Kokią teisę turi atvykę iš Berlyno, Hitlerio sostinės, "svečiai," kaip ir jų vadas Smetona, diktuoti Lietuvos žmonėms reikalus po karo? **Jokios teisės jie tam neturi!** Bet jie, kaip ir Waterbury apsigyvenę tūli Smetonos berneliai, kursto vienus prieš kitus lietuvius, mūsų šalies piliečius ir kelia netvarką, atlieka Hitlerio penktosios kolonos darbą!

Amerikos lietuviams reikia vienybės, reikia solidarumo, reikia, kad visi remtų Roosevelto administracijos karo laimėjimo pastangas, reikia, kad visi padėtų Anglijai, Sovietų Sąjungai, Chinijai ir kitoms Jungtinėms Tautoms, kad greičiau karą išlaimėtume, kad greičiau Lietuvą išlaisvinti iš po nacių jungo. Šitokia politika išgeibėtų daug mūsų jaunų kareivių, daug jų tarpe ir lietuvių, sutaupintų daug turto, sumažintų karo finansinę naštą!

Tokioj dvasioj kalbėjo K. Petrikienė ir Stanislovaitienė, o Naujienų korespondentas viską iškraipė, viską apvertė aukštyn kojomis. Bet juk nenuostabu, nes Naujienos gausiai platino Hitleriui tarnaujančią propagandą, talpino tiesiai iš Berlyno geštapininko P. Ancevičiaus propagandą; tokia jų linija, tokis ir jų korespondentas. **Žvalgas.**

Elizabeth, N. J.

Piniginės aukos Amerikos Raudonajam Kryžiui masiniame mitinge, 28 d. kovo-March, Liberty Hall svetainėje.

Po $5 aukavo šie draugai: P. Šiaulis, D. Krutis, K. Balčiunienė, Ignas Bečis.

Po $3: Mr. & Mrs. J. Sukackas.

Po $2: S. Pociunienė, A. Baltutis, Geo. Sidaras, J. Zagreckas, Vincas Vaitiekus.

Po $1: A. Stripeika, W. Šabūnas, L. Draucekas, Adelė Rudis, K. Žukauskienė, Felicia Šimkus, Beičienė, Kablis, M. Vekter, Galauskas, P. Savičius, O. Saulėnienė, A. Saulėnas, J. Wizbor, K. Savičienė, J. Žisniauskas, J. Bogda, Razanskas, J. Šidlauskas, P. Taras, Bleka, A. Gudaitis, W. Stroskis, Žukauskas, A. Pociunas, J. Bruzge, A. Kozauskas, Dopkus, M. Sieržantienė, G. Kazlauskas, Marcele Kazlauskas, A. Jasmatienė, M. Pakštienė K. Balčiunienė, M. Kicielienė, B. Kušlienė, A. Rudžionienė, M. Burkauskienė, M. Rudžionis, V. Paulauskas, D. Petrik, A. Vaitkielienė, A. Nevulienė, V. Žilinskas, A. Skairus, L. Pociunas, P. Bernotas, L. Sheralis, Lucy Vaičionis, V. Sheralis.

P. Poškus — 50c.

Viso aukų tapo surinkta $96.85. Smulkių išlaidų buvo $12.75. Liko aukų $84.10, kurios tapo priduotos vietiniam skyriui Amerikos Raudonojo Kryžiaus.

Vardu DLP Kliubo rengėjų komisijos visiems aukotojams tariame širdingai ačiu.

D. Krutis.

Paryžiaus radijas sakė, jog vokiečiai "paliuosuos 250,000 francūzų karių iš nelaisvės," kad jie grįžtų Francijon dirbt kariniuose fabrikuose (naciam).

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

SO. BOSTON, MASS.

Šeštadienį, svarbus mezgėjų susirinkimas įvyks šeštadienį, balandžio 17 d., 8 v. v., 2 Atlantic St. Visos mezgėjos dalyvaukite, atsiveskite ir naujų narių. Taipgi kviečiame ir ALDLD moteris dalyvauti, pasitarti kas link siuntimo dovanų lietuviams raudonarmiečiams ir pabėgusiems vaikučiams nuo Hitlerio teroro į Sovietų Sąjungą. — Mezgėjų Komitetas. (88-90)

WORCESTER, MASS.

Sekmadienį, 18 d. balandžio, 29 Endicott salėje bus rodoma judami paveikslai, traukti Sovietų Sąjungoj. "A Musical Story," "Divide and Conquer" ir "Herojiškas Sevastopolis." Bus rodoma du kartu. Pirmas rodymas 4 val. dieną, antras 6:30 v. v. Pelnas eis pirkimui ambulansų Raudonąjai Armijai, Lietuvos raudonarmiečiams ir Amerikos Raudonąjam Kryžiui. Įžanga 40c, su taksais. Nuoširdžiai kviečiame visus. — Rengėjai. (89-91)

ELIZABETH, N. J.

ALDLD 54 kp. susirinkimas įvyks balandžio 18 d., 2 val. dieną, 408 Court St. Visi nariai dalyvaukite šiame susirinkime, taipgi kurie jaučiaties, kad dar neužsimokėjote už 1943 m., prašome užsimokėti. — C. Andriūnas, sekr. (89-91)

PHILADELPHIA, PA.

Lietuvių Moterų Kliubas rengia vakarėlį. Bus rodoma judami paveikslai — Raudonoji Armija ir Revoliucionieriai. Įvyks balandžio 18 d., 7 v. v. 735 Fairmount Ave. Pelnas — Sovietų Sąjungos Med. Pagelbai. Kviečiame visuomenę dalyvauti, naudingai praleisite laiką, tik nesivėluokite, prasidės punktualiai 7 val. vak. — Komisija. (89-91)

WORCESTER, MASS.

Prašome visų, kurie turite ambulansų fondo aukų rinkimui blankas, grąžinkite sekmadienį, 18 d. balandžio, kai dalyvausite filmų rodyme, 29 Endicott St. Bus visi Komiteto nariai, tai galėsite sugrąžinti blankas iš kurių esate paėmę. — Kom. (89-90)

BRIDGEPORT, CONN.

ALDLD 63 kp. susirinkimas įvyks balandžio 18 d., 2 val. dieną, Jaunų Vyrų salėje, 407 Lafayette St. Nepamirškite, visi dalyvaukite, nes turime svarbių reikalų aptarti.—A. Jocis, rašt. (89-91)

DETROIT, MICH.

Sekmadienį, balandžio 18 d., ALDLD 52 kp. susirinkimas įvyks 10:30 ryto, 4097 Porter St. Kuopa turi daug reikalų įvairiais klausimais, todėl visi nariai malonėkite dalyvauti. Gaukime naujų narių į org. Šis susirinkimas yra atkeltas anksčiau, todėl kad po pietų 2 val. įvyks nepaprastas Lietuvių parengimas Amerikos Raudonojo Kryžiaus reikalu, Clark Parke, Clark ir W. Vernor Highway. — J. K. Alvinas, sekr. (89-90)

PITTSBURGH ir APYLINKĖJ

Pittsburgho ir Apylinkės, kiekvienos kolonijos, draugai ir draugės būtinai dalyvaukite, kiekviena kolonija turi būt atstovaujama. Pasikalbėjimas įvyks balandžio 18 d., 4:30 val. dieną, LDS 60 kp. name, 1320 Medley St. (N. S.). Mes pergyvenam istoriškus laikus, ateitis svarbi, darbų daugybė, sutartinas organizuotas veikimas reikalingas. Ot dėlto mes visi ir pasitarsim. — J. Miliauskas. (89-91)

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. VIrginia 7-4499

Le VANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
Juozas Levandauskas
Graborius—Undertaker
337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N.Y.
NIGHT—HAvemeyer 8-1158
Tel. STagg 2-0783

Clement Vokietaitis
Lietuvis Advokatas
66 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. TRiangle 5-8622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 8-7179

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN
Geral Patyrę Barberiai

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
Telefonas: HUmboldt 2-7964
530 Summer Avenue
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8.
Nėra valandų sekmadieniais.

Lietuvių Kūro Kompanija
Nelaukite iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto. Nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.
★ ★ ★
Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuos turite Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis:
Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N.. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

"Vilnies" Kalendorius
1943
Puiki knyga, geri straipsniai išįvairių mokslo sričių ir daug istorinių informacijų.
176 PUSLAPIŲ, KAINA 25c
Iš toliau užsisakantiems po vieną knygą kaina 35 centai, nes kainuoja persiuntimas.
Tuojau įsigykite 1943 metų
"Vilnies" Kalendorių
Naudokitės tais svarbiais raštais, kurie išspausdinti kalendoriuje.
Platintojai ir organizacijos tuojau užsisakykite šios svarbios knygos platinimui.
Prašome kreiptis į
"Laisvės" Administracija
427 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

Naudokitės Gera Proga
Per sekančias 30 dienų, mes darome šį specialį pasiūlymą savo seniems ir naujiems pacijantams. Nepaisant didelio pakilimo kainų ant visų akiniam naudojamų medžiagų, mes vis dar patarnaujame už senas žemas kainas.

30 Dienų Nuolaida — Akiniai už $7.50
Atsilankę parodykite mums šį skelbimą ir mes duosime jums 10% nuolaidos. Kainos už vienos rūšies stiklus yra nustatytos taip žemos, kad pilnai patarnautume tik už $7.50.
STENGER & STENGER, Optometrists
394-398 Broadway Brooklyn, N. Y.

BŪKITE AMERIKOS PILIEČIAIS
Įsigykite šią naudingą knygelę:
KAIP PATAPTI AMERIKOS PILIEČIU IR SUPRASTI DEMOKRATIJOS VEIKIMĄ
Pilietybės pamokų nauja knygutė, "The Basic Principles of Democracy and Citizenship," parašyta adv. Charles P. Kal, yra sustatyta geriausioje ir praktiškiausioje formoje, į kurią įeina daug iliustracijų, ir taip pat 92 klausimai su atsakymais anglų ir lietuvių kalbose.

Adv. CHAS. P. KAL Knygelės Autorius

KAINA 35c.
Mokestį galite prisiųsti U. S. pašto stampomis 5c. arba 3c. vertės, viso už 35 centus.
Reikalaudami rašykite:
LAISVĖ
427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
✣ ✣ ✣
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
✣ ✣ ✣
1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.
Telefonas Poplar 4110

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Laiškas iš Kariuomenės

Brangi Laisvė ir Aido Choras:

Duodu žinoti, kad aš esu U.S.A. Armijoj. Jau keturios savaitės, kaip tarnauju. Išsyk buvome 4 dienas Camp Upton, N. Y. Ten mus nuskirstė, prie ko tinkamesni. Aš esu paskirtas artilerijoj prieš tankus (anti-tank).

Čionai, į Camp Butner, North Carolina, pribuvome 3/19/43. Rikiuotę jau išmokau ir sekasi mokintis. Mokinamės su didele energija todėl, kad žinome, dėl ko mes čion esame atvykę, dėl to, kad išmokti kuo geriausiai ir kuo greičiausiai nuvalyti fašizmą nuo šio žemės kamuolio. Ir čion ne vieno darbas, bet visų sudėtinis darbas.

Čion yra šilta ir gėlės žydi, taipgi visa gamta puošiasi.

Gaila buvo palikti žmoną, tėvelius ir visus laisviečius, bet privalau prisidėti prie šio svarbaus darbo.

Geriausi linkėjimai Aido Chorui. Kuomet sugrįšiu, tikrai būsiu ir vėl Aido Choro narių.

Draugiškai visiems,
Pvt. Isidore Chalkis,
Hq., B'try 903,
F. A. Bn.,
Camp Butner, N. C.

Academy of Music

Jack Benny ir Priscilla Lane

Per penkias dienas, balandžio 15-19 matysite Jack Benny ir Rochester judyje "Pikčiausis Vyras Pasaulyje" su Priscilla Lane ir kitais. Taipgi priedams rodys filmą "Chetniks" su Philip Dorn ir Anna Sten, ir Disney komiškus varsotus paveikslus "Fiurjerio Veidas."

MIRĖ

Vincent Balunas, 61 metų amžiaus, gyvenęs 172 Hope St., Brooklyn, N. Y., mirė antradienį, balandžio 13-tą. Bus palaidotas balandžio 17-tą, 10 val. ryte, Šv. Jono kapinėse. Pašarvotas pas graborių J. Garšvą, 231 Bedford Ave.

Paliko nuliūdime moterį Mary ir dukterį Margaret. Šeimyna prašo draugų ir giminių ateiti paskutiniam atsisveikinimui.

Darbininkų Gegužinė Šiemet Bus Minima Milžiniškame Masiniame Mitinge

New Yorko darbininkai dar niekad nėra turėję tokio milžiniško mitingo, kokiu tikimasi turėti šių metų gegužinę, apvaikščiosimą gegužės 2-rą, sekmadienį, didžiulėj sporto aikštėj—Yankee Stadiume — 161st St. ir River Ave., New Yorke. Pradžia 1 val. po pietų.

Didžioji aikštė, kartkartėmis aidėjus šimtatūkstantinėmis miniomis bolininkų ir kumštininkų mėgėjais, šį kartą aidės organizuotais darbininkais iš visų unijų, o taip pat ir iš kitų masinių organizacijų.

Lietuvių organizacijų atstovai irgi pasiėmė (pradžiai) šimtą tikietų išplatinti tarpe lietuvių. Tikietai gaunami pas daugelį lietuvių veikėjų. Kaina 55 centai, įskaitant taksus.

Šiemet gegužinės minėjime galės dalyvauti visi, kadangi rengiama šventadienį ir kadangi nereikės maršuoti, o tik nuvažiuoti ir sėdėti. Niekam nepastos kelio negalėjimas išlikti iš darbo ar silpnos kojos.

Mitinge bus įspūdinga dainų ir kalbų programa, bet apie tai plačiau pakalbėsime kitą kartą. Ko reikia dabar, tai apsvarstyti gegužinės klausimą su savo draugais šapoje ir organizacijoj, taipgi patiems įsigyti ir žiūrėti, kad kiti įsigytų iš anksto tikietus.

Sekmingas gegužinės mitingas bus geriausiu įrodymu darbo masių vieningumo, ištikimybės ir pasišventimo kovai prieš fašizmo jėgas karo fronte ir jų talkininkus defytistus namų fronte.

Lietuvių Komitetas.

Newyorkiečiai Pasiryžę Būti Pirmaisiais Bonų Vajuje

Atidaryme Antrosios Paskolos vajaus pastebėta, kad laukdami oficialio atidarymo vajaus newyorkiečiai nesnaudė, bet rengėsi-planavo ir dirbo, kad būti pirmaisiais, kaip ir daugelyje kitų vajų.

Prie Sub-Treasury Bildingo laiptų, Wall ir Nassau Sts., New Yorke, pereitą antradienį įvykusiose oficialiai vajaus atidarymo ceremonijose atidengta ir didžiulis termometras, rodantis, kad jau arti pusė kvotos — $1,365,000,000 sukelta. Iš nacionalės 13-kos bilionų kvotos New Yorko miestas turi sukelti 3 bilionus.

Žinoma, ši buvo lengvoji kvotos pusė. Ji, didžiumoje, išpildyta gatavais pinigais. Radosi firmų, kurios pirko milionais arba, tikriau, šimtais milionų. Viena iš tų, Prudential Life Insurance Co. pirkosi už 400 milionų dolerių karo bonų.

Antroji pusė kvotos turės ateiti dar ne gatavais pinigais, šimtinėmis, dolerinėmis, dešimtukais, kurių didžiuma dar laukia pirma uždirbami rankpelnių eilinių piliečių. Bet jie ateis, nes darbininkas ir smulkusis biznierius visuomet noriai ir duosniai atliko ir atliks savo prievolę kraštui.

Kailiasiuviai Turėjo Dienų Dieną Pardavime Bonų

Darbo pertraukoj pietų laiku pereitą antradienį minios kailiasiuvių, apie penkiolika tūkstančių, išėjo į gatvę 7th Avenue, New Yorke — dalyvauti bendrai darbininkų unijistų ir bosų suruoštame bonų pardavimo mitinge. Migla rankų ir griausmingas šauksmas pareiškė kailiasiuvių pasižadėjimą pirkti bonus už antrą frontą ir greitą pergalę ant fašizmo.

Susirinkusi minia darbininkų ir bosų kartu užtvenkė ir perpildė visą bloką. Mitingui kalbėjo majoras LaGuardia, Ben Gold, unijos tarptautinis prezidentas, Irving Potash, Kailiasiuvių Jungtinės Tarybos vedėjas, ir industrijos viršininkai.

Ceremonijose pagerbta grupė motinų ir žmonų, kurių sūnūs ir vyrai randasi kariškose jėgose, taipgi 7,000 unijos narių, kurie jau randasi uniformose.

Kailių industrija pasižadėjo sukelti dešimtį milionų dolerių ir tos kvotos $2,000,000 pasižadėjo nupirkti pati unija. Kitus išpirks industrialistai ir darbininkai iš savo privatiškų taupmenų-uždarbių.

Susimobilizavo Duoti Kraujo

Mr. Elias Lustig, prezidentas ADAM & LONG HATS firmos, kuri duosniai aukavo Raudonajam Kryžiui, dabar sumobilizavo savo darbininkus duoti kraujo gelbėjimui mūsų karių gyvasčių. Tikimasi, kad kitos prekybinės organizacijos, kurios to dar nepadarė, paseks puikų pavyzdį Adam Hat Kompanijos sudarymu darbininkų kraujo davėjų grupių.

Aprokuojama, kad kas savaitė reikia pusės miliono puskvorčių kraujo, o New Yorko miesto kvota yra 70,000 puskvorčių kas savaitė. ADAM HATS žmonės ne tik padaro geras skrybėles, bet taip pat ir duoda gerą kraują padėti laimėti karą. **Sk.**

Paskutinė Diena Taksams

Kurie dar nemokėję New Yorko valstijos taksų, tiems laikas suskubti, nes ketvirtadienis, balandžio 15-tą, yra paskutinė diena valstijos taksams mokėti.

Valstijos taksai nuo įplaukų mokasi nuo virš $1,000 uždarbio per metus pavieniui ir virš $2,000 porai. Mažiau uždirbusieji valstijos taksų nemoka. Mokasi du nuošimčiai nuo tos sumos, kas virš tūkstančio, bet galutinai surokavus dar atmetama 25 nuošimčiai arba ketvirta dalis.

PRANEŠIMAS

BROOKLYNO MOTERŲ ATYDAI

Moterų Apšvietos Kliubo ir mezgėjų susirinkimas įvyks šio ketvirtadienio vakarą, balandžio 15-tą, 419 Lorimer St. Kviečiame ir ne nares. — Valdyba (87-89)

REIKALAVIMAI

Reikalingas vyras dirbti virtuvėje ir atlikti porterio pareigas. Gali atsišaukti pavienis arba vedęs. Kreipkitės pas: Twentieth Century Tavern, 52 Meserole Street, Brooklyn, N. Y. (85-90)

Iš Maspetho

Charles Tamulyno Išleistuvės Kariuomenėn

Pereitą šeštadienį Charles Tamulyno motina, giminės ir draugai suruošė pokylėlį — išleistuves jam į Dėdės Samo kariuomenę. (Jis išėjo vakar, trečiadienį). Išleistuvėse dalyvavo ir Tamulyno artimiausias draugas, leitenantas Michael Zakarevičius, taipgi maspethietis.

Su Zakarevičiumi Charles Tamulynas sykiu augo, lankė pradžios mokyklą ir vidutinę (High School) mokyklą. Paskui jiedu palaikė artimą draugystę. Pagaliau Michael Zakarevičius savanoriai įstojo į kariuomenę, ten greit pakilo į seržentą, paskui įstojo į karo mokyklą ir pątapo leitenantu. Jis grįžo iš Washingtono atostogoms ir čia dalyvavo savo geriausio draugo išleistuvėse.

Daug įdomių dalykų leitenantas pasakojo apie gyvenimą kariuomenėje. Leitenanto tėvai yra rusų tautybės, seni maspethiečiai, pažangūs žmonės.

Visi gražiai palinkėjo Charliui Tamulynui laimingiausio naujojo gyvenimo kariuomenėj, kad jis pasekmingai dalyvautų mušime žmonijos priešo, fašistinės Ašies, ir kad juo greičiau, po pergalės, sugrįžtų pas motiną, gimines ir draugus, tarp savųjų. **Rp.**

Karys Jonas Žilaitis Sugrįžo Atostogų

Šiomis dienomis, jau apie penki mėnesiai tarnaujantis Dėdei Samui, Aviacijos korpuse, New Mexico, sugrįžo kelioms dienoms atostogų, buvęs brooklynietis, Jonas Žilaitis. Ta proga jis aplankė savo dėdę, jau apie metai laiko sergantį, Ramanauską ir kitus savo gimines ir draugus brooklyniečius. Atgal tarnybon grįžta šį ketvirtadienį ar penktadienį, kada gaus tinkamesnį traukinį.

Jonas Žilaitis, malonus vaikinas ir gyvendamas Brooklyne dažnai lankydavosi pas laisviečius parengimuose. Jis labai patenkintas gyvenimu kariuomenėje ir sakosi turįs gerų draugų tarpe kareivių.

Linkime Jonui ir toliau pasekmingai tarnauti Dėdei Samui. **Rep.**

Queens Trafiko teisme 255 asmenys, įskaitant 82 per greit važiavusius, sumokėjo baudomis $1,384. Vienas negalėjęs užsimokėti susidėjusių baudų $37, pasiųstas 12 dienų kalėti.

Jei pirksi bonus — mums ir viso pasaulio žmonėms rytojus bus šviesus

BROOKLYN
Labor Lyceum
DARBININKŲ ĮSTAIGA
SALĖS dėl Balių, Koncertų, Banketų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais.
Keturios bolių alleys
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
Laidotuvių Direktorius
Išbalsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių.
VELTUI ŠERMENINĖ
(KOPLYČIA)
Parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom ir kitkam
231 BEDFORD AVE.
BROOKLYN
Telephone: EVergreen 8-9770

Kainų Administracija Įkaltino 5 Bučerius

Kainų Administracija paskelbė, kad turi įkaltinimus suspendavimui iš biznio penkių bučerių, prasikaltusių ėmime virš nustatytos kainos už kiaulieną. Taipgi vienas iš tų kaltinamas ėmęs daugiau ir punktų, negu nustatyta. Keturi iš įkaltintų yra New Yorke-Bronxe ir 1 Brooklyne, 439 Columbus St.

Jie pašaukti pasiaiškinti ir jeigu bus įrodyta prasikaltimas, nuo jų gali atimti teisę prekiauti padalinamais produktais neribotam laikui. Šis yra pirmas pašaukimas atsakomybėn mažmenomis pardavinėtojų. Iki šiol buvo imami tik urmu pardavėjai (wholesalers).

Karinių Jėgų Paradas New Yorke Balandžio 15-tą

Būriai Amerikos karinių jėgų, taipgi WAACS, WAVES ir SPARS maršuos ant Broadway, New Yorke, Antrosios Paskolos parade šį ketvirtadienį, balandžio 15-tą.

Paradas prasidės nuo Battery Park 12-tą val. ir pasieks City Hall 1 val. Prie miesto salės įvyks mitingas-ceremonijos. Brig. generolas Ralph K. Robertson bus parado maršalu.

Mrs. Nancy Sowder, 34 m., Chicagos bankieriaus Traylor duktė, rasta nušokus ar nukritus iš Hotel Plaza 10-to aukšto, 5th Ave. ir 59th St., New Yorke.

LIETUVIŠKAS
TRAKTYRIUS
(VALGYKLA IR ALINĖ)
Rheingold Extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visokių
Vynų ir Degtinės
Kasdien Turime
KARŠTŲ UŽKANDŽIŲ
Juozas Zeidat
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

Naudingos ir Praktiškos DOVANOS
USEFUL...PRACTICAL
Gifts

ROBERT LIPTON
701 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 2-2173

Federalis Teismas New Yorke apdėjo baudomis sumai $80,000 daugelį krautuvių dėl jų sutartinai susilaikymo nuo skelbimosi laikraštyje New York Times, kad tuo būdu numušti skelbimosi kainas.

Peilis ne vietoj, William Meyers'ui kainuos keletą dienų ligoninėj ir išlaidų. Jis lovoj būdamas smailinęs paišelį ir čia pat pasidėjęs peiliuką. Paskui užmigo ir užsirito ant peiliuko ašmenų.

Walter Brennan, who co-stars with Brian Donlevy and Anna Lee in the action-packed drama, Arnold Pressburger's "Hangmen Also Die," the current attraction at the . . . . Theatre thru United Artists release, keeps up his proud fighting spirit in a dramatic scene from the picture.

LITUANICA SQUARE RESTAURANT
Stanley Rutkūnas
Savininkas

282 UNION AVE.
BROOKLYN, N. Y.
Puikiausia Lietuvių Restauracija Brooklyne
Paukštienos pietai šeštadieniais, sekmadieniais ir legalėse šventėse
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
Tel. EVergreen 4-9612

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
Gražiai įrengta Susiėjimams Įstaiga
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.
426 SO. 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. eleveterio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

Green Star Bar & Grill
Lietuviškas Kabaretas
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį
Turime Gerų Vynų ir Degtinių

Ateikite pasimatyti su Giviais
Geriausias Alus Brooklyne
459 GRAND ST.
Skersai nuo Republic Teatro
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EV. 4-8698

NOTARY PUBLIC

TELEPHONE STAGG 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą
PUIKIAI ĮRENGTOS DVI KOPLYČIOS DUODAMOS MYLIMIEMS PASARVOTI DOVANAI
660 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N. Y.